

РЕШЕНИЕ

№ 28

гр. Бургас, 24.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Анг. Синков

Членове: Светла М. Цолова
Мая П. Величкова

при участието на секретаря Е. П. Г.а
в присъствието на прокурора П. П. Кр.
като разгледа докладваното от Пламен Анг. Синков Въззивно наказателно дело от общ характер № 20212000600241 по описа за 2021 година

С присъда по НОХД № 87/2018 г., Бургаският окръжен съд признал подсъдимия М. П. З. за НЕВИНЕН в това, че:

I. На 04.07.2012 година в гр. Поморие, като работодател и представител на „Химтех“ ЕООД по непредпазливост причинил смъртта на Д.Г. К., настъпила на 05.07.2012 г., поради немарливо изпълнение на занятие, представляващо източник на повишена опасност - извършване на строително монтажни работи на “Канално - помпена станция - 7, гр. Поморие”, като не изпълнил задълженията си по чл. 16 ал. 1 т. 1 и т. 7 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд; чл. 98 ал.1 и ал. 2, чл. 103, чл. 124, чл. 125 ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 7/23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване; чл. 15 ал. 1 от Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд - престъпление по чл. 123, ал.1 от НК, поради което на основание чл.304 от НПК го оправдал по така повдигнатото му обвинение.

II. На 4 юли 2012 в гр.Поморие като работодател /по отношение на Ц. и М./ и представител на „Химтех“ ЕООД по непредпазливост причинил тежка телесна повреда /изразяваща се в постоянно общо разстройство на здравето

опасно за живота/ на повече от едно лице, а именно на Ц.С. Ц., на М.И. М. и на Х.И.П. поради немарливо изпълнение на занятие, представляващо източник на повишена опасност – извършване на строително-монтажни работи на обект КПС - 7 - гр.Поморие като не изпълнил задълженията си по чл.16, ал.1, т.1 и т.7 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, чл., ал.1 и 2, чл.103, чл.124, чл.125, ал.1 и ал.2 от Наредба № 7/23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, чл.15, ал.1 от Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд – престъпление по чл.134, ал.3, вр.ал.1 т.1, вр.чл.128 ал.2 от НК, поради което на основание чл.304 от НПК го оправдал по така повдигнатото му обвинение.

Постановил веществените доказателства по делото, представляващи документация и вещи на „Химтех“ ЕООД гр. Бургас, да бъдат върнати на същото дружество, а направените по делото разноси в различните фази на производството, на основание чл.190, ал.1 от НПК, да останат за сметка на държавата.

Тъй като пропуснал да се произнесе по предявения граждански иск, по молба на гражданския ищец Г.К., чрез повереника адв. Ц., в открито заседание с допълнителна присъда съдът отхвърлил иска за сумата от 100 000лв., предявен срещу подсъдимия З., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от непозволено увреждане чрез престъпление по чл.123, ал.1 от НК, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за три години преди депозиране на исковата молба и законните лихви, считано от датата на предявяване – 31.01.2018г.

Недоволни от постановената присъда останали прокурорът и частния обвинител и граждански ищец, и неговия повереник.

В подаден въззивен протест прокурорът сочи, че фактическата обстановка е изяснена пълноценно от окръжния съд, но присъдата е неправилна, тъй като от събраните доказателства безспорно се установява съставомерността на извършените от подсъдимия деяния от обективна и субективна страна. Моли присъдата да бъде отменена и постановена нова осъдителна по повдигнатите обвинения. Предлага наказанието да бъде определено при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства между минимума и средния размер, предвиден в закона, по-близо до минимума, като изпълнението на общото наказание бъде отложено по реда на чл.66 НК за изпитателен срок от три години.

В подадено допълнително писмено изложение прокурорът изтъква, че съдът неправилно е прехвърлил задължението за осигуряване на безопасни условия на труд върху ВиК. Изводът противоречи на събраните писмени доказателства – договор за изпълнение на СМР между ВиК и „Аква

Инженеринг“ ДЗЗД, договора между „Аква Инженеринг“ ДЗЗД и „Химтех“ ЕООД, в които е залегнала уговорката, че изпълнителя носи отговорност за безопасността на труда при изработването на СМР. Изводът противоречи и на показанията на св. К., че се касае за аварийен ремонт. Неправилно е прието, че подсъдимият не е знаел за поставената заглушка на тласкателя. Показанията на свидетелите Ц. и М. са противоречиви и нелогични, а свидетелите са пристрастни.

В подадена въззивна жалба от повереника на частния обвинител и граждански ищец Г.К. – адв. Ц. също е отправена молба за отмяна на присъдата и постановяване на нова осъдителна. Считат, че всестранный и задълбочен анализ на доказателствата води до еднозначен извод, че подсъдимият е автор на престъпленията, посочени в обвинителния акт.

Пред въззивната инстанция подаденият протест се поддържа от представителя на апелативна прокуратура.

Повереникът поддържа въззивната жалба.

Защитникът на подсъдимия мотивира становище за неоснователност на подадените протест и жалба. Първоинстанционната присъда е обоснована, правилна и законосъобразна, поради което моли да бъде потвърдена.

Подсъдимият З. намира присъдата за правилна, а подадените протест и жалба за неоснователни, моли присъдата да бъде потвърдена. Не се счита за виновен, не е нарушил задълженията си като работодател, направил е всичко зависещо и изискуемо от него за осигуряване на безопасни условия на труд при извършване на ремонтната дейност.

Бургаският апелативен съд, след като се запозна с доводите, изложени в постъпилите протест и жалба, изслуша становищата на страните в съдебно заседание, анализира доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност и провери атакуваната присъда, както по отношение оплакванията, така и служебно изцяло, съгласно разпоредбата на чл.314, ал.1 от НПК, прие следното:

След анализ на събрания доказателствен материал, въззивният съд не намери основание за упражняване на правомощието по чл.316 от НПК за установяване на нови фактически положения.

Подсъдимият М.З. бил едноличен собственик на капитала и управител на „Химтех“ ЕООД – гр.Бургас. През 2012 г. основният предмет на дейност на дружеството бил ремонтно-монтажна работа и изработка на метални конструкции.

Свидетелите Т.Ч. и Ц. Ц. работели като заварчици в дружеството, св. М. М. и пострадалият Д. К. като шлосер-монтажори, всички със сключени трудови договори и съответни длъжностни характеристики. Със заповед № 28/29.05.2012г. на подс. З., към длъжностната характеристика на свид. Ц. били възложени допълнителни задължения на отговорник по здраве и безопасност при работа, подробно описани в приложението към заповедта, като на

следващия ден му било проведено периодично обучение за здраве и безопасност при работа и му било издадено съответно удостоверение от същата дата.

С решение №11/11.01.2011 г. на изпълнителния директор на „ВиК” ЕАД-Бургас била обявена обществена поръчка с предмет: „Сключване на рамково споразумение за изпълнение на аварийни строително-монтажни работи”. За участие в тази обществена поръчка, на 14.02.2011г. между „Монтаж актив инженеринг” ООД, с управител свид. А.А., „Химтех“ ЕООД, управлявано от подсъдимия, и „Христов и сие” ООД с управител А.Х., бил сключен договор за учредяване на гражданско дружество по Закона за задълженията и договорите - консорциум „Аква инженеринг”, със седалище в гр.Бургас. След провеждане на процедурата, обществената поръчка била спечЕ. от създадения консорциум и с Договор № ЗОП-52/27.04.2012 г., „Водоснабдяване и канализация” ЕАД-Бургас възложило на „Акваинженеринг” ДЗЗД извършването на строително-монтажни работи с предмет Ремонт на обект Канално - помпена станция (КПС) - 7, гр. Поморие на “ВиК” ЕАД – Бургас. Към договора имало приложение, в което били описани конкретните строително-монтажни работи по вид, обем и стойност.

С договор от 02.05.2012 г., изпълнението на описаните в приложението СМР, консорциумът „Аква инженеринг” ДЗЗД, представляван от свид. А., възложил на „Химтех” ЕООД, като последното дружество се задължавало да изпълни качествено и в срок предмета на договора, съгласно изискванията на възложителя, да извърши възложената работа със собствена механизация, персонал, инструменти, екипировка и консумативи. Изпълнителят отговарял и за безопасността на труда при извършването на СМР на обекта.

Към 2012г. в гр. Поморие имало седем канално-помпени станции, представляващи комплекс от съоръжения и техническо оборудване, предназначени за припомпване на отпадни и дъждовни води. Станциите били обозначени с поредни номера от 1 до 7. В канално-помпена станция-7, в която „Химтех” ЕООД следвало да извърши възложените му СМР, се събирали отпадните води от всички други станции и оттам се насочвали към Пречиствателна станция за отпадни води (ПСОВ) – гр.Поморие. Сградата на КПС-7 била с цилиндрична форма, напречното ѝ сечение било кръгло, с диаметър над 10 метра и била изградена по утвърден проект на две нива – надземно и подземно. Подът на надземното ниво бил изпълнен на нивото на земята, кота нула. На това ниво били разположени затворени електрически табла, баня и тоалетна за служителите, като помещенията заемали приблизително половината от площта на надземното ниво. В останалата част надземното и подземното ниво представлявали общо пространство без прегради. Подземното ниво било с дълбочина от около 6.60-7.00 метра под кота нула. То представлявало машинно отделение, където към началото на ремонта били монтирани четири помпи, свързани с тръбна обвръзка помежду си в обща система. От едната страна, чрез смукателни тръбопроводи (смукатели) помпите били свързани с черпателна камера и черпателен

резервоар, изградени извън машинната зала. В черпателната камера постъпвали събраните отпадни води на гр.Поморие и чрез монтираните в камерата механични решетки се осъществявало първоначално отстраняване на твърдите замърсители. След това водите навлизали в черпателния резервоар и чрез смукателните тръбопроводи постъпвали в помпените агрегати. От другата страна, отново чрез тръбопроводна част, помпените агрегати се свързвали с преминаващите през стената на сградата тръбопроводи (тласкатели) с дължина около 2.3 км, чиито трасета били успоредни, отстоящи на около 1.5 м един от друг, и свързвали помпената станция с обща събирателна (гравитачна) шахта. Чрез нагнетяване на налягане, помпите всмуквали отпадните води от черпателния резервоар и ги изтласкавали по тласкателите към гравитачната шахта, откъдето само под въздействие на наклона и гравитацията, водите достигали до пречиствателната станция на гр.Поморие. Тласкателите били изградени с наклон от гравитачната шахта към сградата на КПС-7, като точката, в която тласкателите се свързвали с тръбната разгъвка на помпите, представлявала най-ниската им част. Напречното сечение на тласкателните тръби било 30 см и изходите им били в стената на машинната зала, на височина 4.40 метра от дъното на подземната част и на около 2 метра под пода на надземната част на станцията.

От надземното в подземното ниво на станцията се слизало по метална стълба от две части, всяка с ширина 0.8 м, между които била изградена междинна метална площадка с правоъгълна форма и размери 0.9 м x 0.8 м. Площадката отстояла на 4.1 м под кота 0 и на 2.5 м над пода на подземното ниво. От дясната страна металната стълба и площадката били долепени и закрепени към стената, а от лявата страна към вътрешността на машинната зала имало метален парапет по цялата дължина, висок около 0.57 м. От кота 0 до междинната площадка стълбата била дълга 4.7м и имала 15 стъпала, а от площадката до пода на подземната част била 3.1 м, с 11 стъпала. В КПС-7 имало монтиран под тавана на надземната част подвижен електрически кран – електротелфер, който служел за изваждане или спускане в машинната зала на помпени агрегати, тръби и други тежки предмети, свързани с работата и обслужването на станцията.

Проектът на станцията включвал разработена схема за принудителна вентилация на помещението, при направено изчисление, че количеството засмукан въздух е 2000 куб. м./час. В надземната част били разположени два смукателни отвора на височина три метра от кота 0, съответно на около 10 метра от дъното на подземната част на станцията, където били монтирани помпите. Единият отвор бил в откритото пространство на надземната част близо до входната врата, а другият в командния пункт. В смукателните отвори имало два работещи осеви вентилатора МЦ-5 и МЦ-4, предназначени да извеждат въздуха от вътрешността на станцията навън. Притокът на външен въздух се осигурявал от прозорци по цялата цилиндрична фасада на надземната част на сградата, на 20 см под тавана, и от входната врата на

станцията на нивото на земята. Нямамо предвидена по проект и изградена система за пречистване и вентилация на въздуха в подземната част на станцията.

Към 04.07.2012 година в КПС-7 свид. Х.П. работел като оператор-помпиер, а свид. Н. С. като каналджия-помпиер.

На 03.05.2012 г., в изпълнение на сключените договори между „ВиК” ЕАД-Бургас и изпълнителя „Акваинженеринг” ДЗЗД, и между това дружество и изпълнителя „Химтех” ЕООД, работници на последното дошли в КПС-7 за започване на строително-монтажните работи. На място им бил проведен първоначален инструктаж по безопасност и здраве при работа от свид. Н.М. - енергетик на Район Поморие и отговорник на КПС-7, въпреки че в книгата за инструктаж, водена от „ВиК” ЕАД-Бургас, като извършил инструктажа и дал разрешение за самостоятелна работа бил посочен свид. Д.Ш., ръководител на район Поморие на „ВиК” ЕАД-Бургас в процесния период. Подписът на същия бил положен в съответните графи на инструктажната книга. След инструктажа, работниците започнали работа.

Работниците на „Химтех” трябвало да монтират в помпеното помещение три нови помпи за битови и промишлени отпадни води, две от които да работят непрекъснато, а третата да е резервна, както и нова помпа за дъждовната канализация. По схема на „ВиК” ЕАД, негови служители, включително свид. М., поетапно спирали и изолирали отделните помпени агрегати от електрическата мрежа, от черпателния резервоар и от тласкателите към ПСОВ, като пресушавали тласкателите от наличните в тях отпадни води. Пресушаването на тласкателите се извършвало чрез отварянето им и изливане на наличните отпадни води на пода на машинната зала, откъдето били изпомпвани с потапяща помпа извън помпеното помещение. След това работниците на „Химтех” отстранявали тръбната разгъвка, спирателните кранове, възвратни клапи и други съоръжения, демонтирали старите помпи една по една, след което ги изнасяли от машинното отделение чрез електротелфера. По същия начин на дъното на станцията били спускани новите помпи и тръби.

По този начин последователно били демонтирани и монтирани помпи №1, №2 и №3. Помпа № 1, изпомпваща дъждовни води, след замяната ѝ с нова, била свързана към изхода за дъждовна вода - тласкател №1. Помпи № 2 и № 3, припомпващи битово-фекални води, след подмяната им с нови били свързани към тласкател № 2. Последната помпа № 4 трябвало да бъде свързана към тласкател №3.

Строително-монтажните работи в КПС-7 били извършвани преимуществено от свидетелите Ц., М., Ч. и починалият Д. К., като отговорник на групата бил свид. М.. За целите на извършваните демонтажни, монтажни и заваръчни работи, те трябвало да режат, снаждат, заваряват и шлайфат тръби и свързки, да свързват и монтират различни детайли. Всеки ден преди започване на работа подсъдимият З. планирал работата за деня,

разпределял задачите, определял и предоставял необходимите лични предпазни средства според предвидените за деня работи, извършвал ежедневен инструктаж за безопасност и здраве при работа на работниците. Инструктажите били отразявани в Книгата за инструктаж на работното място, периодичен и извънреден инструктаж по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана. За времето от 03.05.-27.06.2012г. З. почти ежедневно посещавал работната площадка на КПС-7 и наблюдавал извършваните СМР.

На 28.06.2012г. подсъдимият заминал за Република Хърватия, поради което в следващите дни свид. Ц., в качеството му на отговорник по безопасност и здраве при работа, всяка сутрин устно инструктирал колегите си по безопасност на труда преди започване на работа.

Последната помпа №4 била демонтирана от свидетелите Ц., М. и Ч., и починалия К., на 25 и 26.06.2012 г. Служители на „ВиК” ЕАД отворили тласкателя и го пресушили. Намиращите се в тласкателя отпадни води след разкачване на помпата се излили върху пода на машинното отделение в подземната част на станцията. С дренажна помпа, поставена в най-ниската точка на подземното ниво, отпадните води били изпомпени извън машинното отделение, но от тласкателя и след изпразването му продължавала постоянно да се стича вода. Макар в неголямо количество, тя затруднявала работниците, които трябвало да излеят фундамент от бетон, върху който да бъде монтирана новата помпа. Свид. М. се обърнал към свид. Н.М., отговарящ за помпените станции, за съвет как да се справят с проблема. Свид. М. почти ежедневно посещавал КПС-7 и присъствал при извършване на всички дейности, понеже като енергетик отговарял пряко за включването и изключването на агрегатите към електрическата мрежа. Той предложил тласкателят, от който изтича вода, да бъде запушен с т.нар. заглушка - метален фланец с гумено уплътнение, който да бъде монтиран в края на тласкателя с помощта на болтове и да спре изтичането на вода в помпеното помещение. М. осигурил подходящ фланец и на 27.06.2012 г. свид. М. го монтирал в края на тласкателя с 8 болта и спрял теча. След монтажа на заглушката, свидетелите М., Ц., Ч. и починалия К. преустановили работа на КПС-7 и не се намирали на обекта от 28.06.2012г. до 01.07.2012г. включително. На 28.06.2012 г. работници на друга фирма - участник в консорциум „Акваинженеринг” ДЗЗД, изградили новия фундамент за последната помпа.

На същата дата - 28.06.2012 г. подс. З. заминал за Република Хърватска, където дружеството му имало друг обект. Въпреки отсъствието си, следващите дни той ежедневно се чувал по телефона със свид. М. за съгласуване на задачите за деня.

На 02.07.2012 г. работата в КПС-7 на свидетелите М., Ц., Ч. и починалия К. била възобновена и те успели до следващия ден включително да монтират помпа № 4, свързали я със смукателя към черпателния резервоар и почти изцяло направили тръбната обвързка на помпата към запущения

тласкател. За 04.07.2012г. било планирано четиримата работници на „Химтех” да довършат тръбната обвръзка на помпа № 4 и да я свържат със заглушения тласкател. С това възложените по договора СМР щели да бъдат напълно изпълнени. За целта накрая заглушката трябвало да бъде премахната преди свързване на помпата с тласкателя. При ежедневните телефонни разговори с подсъдимия, свид. М. не му споменал за поставената заглушка на тласкателя.

На 04.07.2012 г. свидетелите С.иП. отишли в КПС-7 към 08.00 часа. С. проверил помпите в подземното ниво и не установил никакви проблеми, след което започнал да проверява каналите до помпената станция, а П. отишъл в офиса на район Поморие да се подпише в книгата за инструктаж. Всички прозорци и входната врата на станцията били отворени, двата електрически вентилатора работели.

Почти по същото време в станцията дошли четиримата работници на „Химтех”. Предвид планираната за деня работа, те разполагали с осигурено от работодателя си работно облекло и лични предпазни средства – работен гащеризон и куртка от памук, работни обувки, ръкавици, предпазни очила за рязане с флекс, маски за заваряване и въглеродни дихателни маски с активен въглен, каски. При започване на работа, свид. М. разхлабил част от болтовете на заглушката на тласкателя без да я демонтира и от тръбата започнала да изтича фекална вода. Работниците изчакали извън помпената станция 10-15 минути водата да се оттече, след което свид. Ц. влязъл и установил, че на пода на машинното помещение вече имало около 5 см вода и от тръбата продължава да изтича течност. Той слязъл в подземното ниво и включил разположената на дъното на станцията потапяща помпа, за да изпомпи събралата се вода навън. След това всички работници на „Химтех” ЕООД напуснали помещението на помпената станция и отново изчаквали отвън, пред вратата. След около 20-30 минути помещението било пресушено и четиримата слезли долу и започнали да работят, като всеки започнал да изпълнява задачите си за деня. Ч. започнал да шлайфа заварки по тръбите, а след това да заварява фланец към тръбата, която трябвало да свърже помпата със заглушения тласкател. После отишъл да помогне на Ц. и М., които изработвали тройник - съединение от тръби, което от едната страна трябвало да завърши тръбната обвръзка на помпите, а от другата - да осъществи връзката на помпа № 4 със заглушения тласкател. Като направили необходимите измервания за размерите на тръбите за връзката, свидетелите М., Ц. и пострадалият К. излезли извън помещението да изработят заготовката на двора, а свид. Ч. останал вътре да заварява в продължение на около час. Около 10.00 часа той почувствал дразнене и сълзене в очите, поради което спрял да заварява и излязъл навън, като казал на колегите си, че му пари на очите и повече няма да заварява.

В помпената станция дошъл и свид. М., който бил уведомен от св. М., че при разхлабване на заглушката от тръбата е потекла вода, което налага течът да бъде преустановен и тръбата отново да бъде дренирана преди да

продължат работа, тъй като им е забранено да работят при наличие на теч. М. отговорил, че не е в състояние да спре теча и им казал да направят всичко възможно да приключат свързването на помпите и тласкателя в рамките на същия ден, като в противен случай щял да се оплаче на техния началник З.. След тези думи, свид. М. влязъл в помпената станция и развил всички болтове на заглушката, с изключение на един, отворил изцяло изхода на тласкателя, а заглушката останала да виси отдолу на тръбата на единствения недоразвит болт. От тръбата продължило да изтича вода и работниците на Химтех чакали извън станцията течът да спре, а потапящата помпа на пода на машинното отделение продължавала да изхвърля навън събралата се на пода вода.

Между половин и един час по-късно, св. Ц. решил да влезе в машинното отделение и да провери дали могат да продължат работа. Колегите му останали навън, заедно със св. П.. Като започнал да слиза по стълбите към подземното ниво, стигайки до междинната площадка, Ц. усетил, че му причернява и пада на площадката. Не можел да се движи, да вижда и да чува. Колегите му отвън чули охкане и отишли да видят какво става. Пръв се движел пострадалият К., а след него – свид. М.. От горното ниво те видели Ц. да седи на междинната площадка на металната стълба, подпрян на стената на помещението, разбрали, че му е прилошало и решили да го изведат навън. За целта Д. К. слязъл по стълбата и застанал от долната страна на свид. Ц., а свид. М. от горната му страна. Ц. не бил в състояние да се изправи, затова М. и К. го вдигнали, за да го извлекат на горното ниво. Докато се опитвали да вдигнат Ц., пострадалият К. казал на свид. М., че му става лошо и започнал да губи равновесие. Свид. М. пуснал свид. Ц. и слязъл надолу по стълбата, заставайки зад К., за да предотврати падането му надолу към дъното на машинното отделение. К. изгубил съзнание и свид. М. го подхванал отзад, но кракът на К. попаднал между стъпалата и се заклешил. Свид. М. извикал на свид. Х.П. да дойде на помощ, като към този момент М. не виждал и не почувствал в околната обстановка нищо необичайно – нямало задимяване, не усещал необичаен мирис или оцветяване на въздуха, нито дразнение в очите, носа или устата си. Свид. П. слязъл по стълбата, заедно със свид. М. успели да освободят крака на К. и да го свалят до дъното на машинното отделение. На свид. П. направило впечатление, че свид. Ц. бил с широко отворени очи и запенена уста, но самият П. не усетил необичайна миризма. В момента, когато успели да свалят К. на дъното на машинната зала, почти едновременно свидетелите М. и П. изгубили съзнание и паднали на пода на същото помещение.

Свид. Ч., който до този момент единствен се намирал извън помпената станция, при вида на пострадалите на пода на машинното помещение опитал да слезе по стълбите и да им помогне, но усетил да му прилошава и бързо се върнал назад. Като не успял да слезе, свид. Ч. изтичал извън сградата на станцията да търси помощ. В далечината видял няколко души, сред които и свид. Т., и започнал да вика за помощ към тях. Т., който стопанисвал

търговски обект на около 150-200 м. от КПС-7, видял викация Ч. и тръгнал към станцията. Влизайки вътре, погледнал към подземното ниво и видял на пода му трима души. Веднага позвънил на тел. 112 и съобщил за злополука с трима пострадали. Свид. Ч. бил разтревожен, в паника. Т. познавал свид. С. и го потърсил, но не го намерил нито в сградата, нито около нея, поради което отишъл до автосервиз, в който С. често ходел, и помолил да го намерят и да му съобщят за инцидента. Около 15 минути след това св. С. дошъл в станцията и като разбрал за случилото се, опитал да слезе в подземното ниво, но веднага се върнал обратно, като поемал дълбоко въздух и казал, че свид. Х.П. също е долу сред пострадалите. Свид. Т. също опитал да слезе при пострадалите, но като стигнал средата на стълбата усетил, че му се повдига и се върнал назад.

На мястото на инцидента пръв пристигнал пристигнал екип на РС „ПБЗН“-Поморие, състоящ се от свидетелите А., П. и С.. Тъй като първоначалната информация била, че хората са пострадали от електричество, на площадката на надземното ниво на станцията свидетелите били посрещнати от свид. Н. С., на когото свид. А. наредил да спре електрозахранването на помпите в машинната зала. От последния свид. А. научил, че инцидентът не е свързан с електричество, и че ако токът бъде спрял, пострадалите на дъното на машинната зала ще се удавят от изтичащата от тласкателя вода. А. лично видял, че над междинната площадка на металната стълба има широка около 30 см. тръба, на която на един болт виси заглушка и изтича вода със струя по-силна от струята на чешма. На дъното, където се намирали пострадалите, имало около 10 см. водно покритие. Свидетелите от екипа видели, че пострадалите имат дихателна дейност, но са напълно неконтактни, по устите им имало кървава пяна и извършвали конвулсивни помръдвания. Свид. А. докладвал на своя началник свид. З., че инцидентът е тежък и са нужни повече спасители. До идването им, свидетелите А. и П. опитали да изтеглят един от пострадалите с помощта на въже, но след като не успели решили, че изваждането им може да се извърши само на ръце чрез пренасяне по металната стълба.

На местопроизшествието пристигнали и други спасителни екипи и две коли на спешна медицинска помощ. Кислородният апарат на свид. А. излъчил сигнал, че кислородът е на свършване, поради което двамата с П. тръгнали по стълбата към надземното ниво, като опитали да пренесат на ръце още един от пострадалите по стълбата, но не успели. Свид. С., който заедно със свид. С. се намирал на площадката в надземната част на станцията, усетил наличието на специфична миризма, която не можал да определи, но го задушавала и двамата със С. периодично излизали извън станцията на чист въздух.

Началникът на РС „ПБЗН“-Поморие свид. З. пристигнал на местопроизшествието и влязъл в надземното ниво на станцията, от което можел да вижда телата на четиримата пострадали и колегите си в подземното ниво. Усетил силна миризма на сярна и се заел да организира смените на спасителите и да осигури достатъчен брой кислородни бутилки. В помпената

станция дошли и свидетелите Д. и Т., също служители на РС „ПБЗН“-Поморие, които не били на работа, но по разпореждане на З. бързо се екипирали и се явили, след което слезли в подземното ниво, където все още били четиримата пострадали.

На сигнала се отзовали и служители на РД „ПБЗН“-Бургас. В КПС-7 пристигнала спасителна група - свидетелите Г., П. и Ч.. Свид. Г. носел газ-анализатор „Дрегер Mini warn“, регистриран в „Дрегер Сейфти България“ ЕООД под № ARTN-0084. Уредът бил конфигуриран да измерва взривоопасни вещества, амоняк, серен диоксид, циановодород. Последната проверка на апарата, извършена в сервиза на „Дрегер Сейфти България“ ЕООД, била на 21.05.2010г..

На дъното на машинното отделение газ-анализаторът започнал да излъчва постоянен сигнал „А2“ за всички заложи за контрол химически вещества, който сигнал означавал опасност за човешкия живот и здраве и указвал напускане на загазованото помещение. Свидетелите Ч. и П., също влезли в машинното отделение и се присъединили към колегите им от гр.Поморие. С общи усилия спасителите успели да извадят на ръце по стълбата двама от пострадалите. Свид. С. им съобщил, че над помпите има електротелфер и спасителите намерили на дъното на машинното отделение дървен палет, върху който поставили пострадалия К. и чрез телфера го издигнали до надземната част. След това по стълбата пренесли и последния четвърти пострадал.

Като приключили, свид.Д. усетил остро парене в гърдите, а свид. Т., усетил световъртеж и слабост в коленете, поради което и двамата били насочени към медицинските екипи за оказване на първа помощ на място. Двата били обдишани с кислородни маски и не се наложило да бъдат приемани в болница.

По-късно, около 14.00 часа свид. Г. повторно отишъл до помпената станция. Екипиран с кислороден апарат и газ-анализатора отново слязъл до подземната част на помещението и изнесъл останала на дъното кислородна бутилка, която медицинския екип дал на спасителите, за да подават кислород на пострадалите. По настояване на разследващите органи направил цветни фотоснимки на местопроизшествието, които били приложени като фотоалбум към огледния протокол от 06.07.2012г. През целия му престой в подземната част на КПС-7, газ-анализаторът отчитал ниво на загазованост „А2“ и подавал звуков сигнал за напускане на помещението.

След изваждането на пострадалите, спасителните екипи забранили влизането на хора в станцията. На място дошли от ръководството на „ВиК“ ЕАД - свидетелите М. и Ш.. Дошъл и св. А., като представител на консорциум „Акваинженеринг“. На служителите на „ВиК“ ЕАД било препоръчано да обливат обилно с големи количества вода подземната част на станцията, включително стените, дъното, помпените агрегати и тръбните връзки, което те правили до 2-3 дни след инцидента.

Четиримата пострадали били веднага откарани в Отделение по анестезиология и интензивно лечение в УМБАЛ Бургас-АД. К. и М. били в много тежко състояние, в кома, и били интубирани. Ц. и П. били в по-добро състояние, контактни и способни да дишат самостоятелно. При приемане и първоначално диагностициране на пострадалите, лекарският екип се допитал до мнението на свид. Н., специалист по Клинична токсикология, който по това време работел като консултант в УМБАЛ Бургас АД. Той прегледал пострадалите и установил, че най-тежко увреден е К., а също и М., които били в коматозно състояние и включени на командно дишане. Предвид информацията за обстановката на злополуката и въз основа резултатите от изследванията на пострадалите, показващи нарушения на алкално-киселото равновесие в кръвта им (ацидоза), свид. Н. предположил, че става дума за дихателно отравяне, причина за което било възможно да са веществата сероводород, азотни окиси, метан, амоняк или въглероден окис, поотделно или заедно в различни съотношения. Всяко от тях самостоятелно, или всички, или комбинация на някои от тях, можели да доведат до подобно отравяне. Тъй като повечето от тези съединения били по-тежки от въздуха, те се натрупвали в ниските части на помещенията и така възниквала среда, бедна на кислород. Всяко от веществата, заедно или поотделно, можело бързо да доведе до спазъм на горните дихателни пътища и до изпадане в безсъзнание при по-продължителен престой в тази среда.

Въпреки предприетото лечение, на 05.07.2012 г. пострадалият Д. К. починал. Свид. П. бил в най-добро състояние и на 06.07.2012 г. бил насочен към консултативен преглед от общопрактикуващ лекар. Св. Ц. и М., след подобрене в състоянието им, на 10.07.2012 г. били преместени за долекуване в „СБАЛ на пневмофтизиатрични заболявания-Бургас“, откъдето били изписани на 17.07.2012 г.

Свид. А. веднага щом узнал за инцидента съобщил по телефона на подс. З., който изпратил съпругата си свид. З.а да потърси пострадалите в болницата и да им окаже всяка необходима помощ, както и да съдейства на органите разследващи инцидента. З. веднага тръгнал от Република Хърватия и още в късните часове на 04.07.2012г. пристигнал в гр.Бургас. След прибирането си помогнал за възстановяването на пострадалите М. и Ц., както и на семейството на починалия К..

Десетина дни след злополуката, работници на Химтех завършили окончателно строително-монтажните работи в КПС-7. По настояване на подсъдимия, свид. Ш. предоставил на работниците газ-анализатор за отчитане на вредни химически вещества, който бил монтиран на височина 1-80-2.00 метра от дъното на машинната зала. Нито веднъж по време на продължилите няколко часа заваръчни и други работи, уредът не отчетел повишени концентрации на опасни вещества. В деня на довършване на работата подсъдимият донесъл в КПС-7 компресор с шланг стигащ дъното на машинната зала, за подаване на свеж въздух в случай на загазоване, но не възникнала нужда да бъде използван.

При извършения на 06.07.2012г. оглед на местопроизшествие, на пода на подземното ниво на станцията, под отвора на тласкателя били открити метален капак (фланец) и гумен капак, две мъжки маратонки, електрожен, които били иззети като веществени доказателства. Вzeti били проби от течността на пода на подземното ниво на помпената станция и от тръбата (тласкателя) за изследване.

От ВиК ЕАД възложили на орган за контрол от вид А към РЗИ-Бургас да извърши измерване на химичните агенти амоняк, азотен диоксид, въглероден оксид и бензинови въглеводороди/ метан на 10 см от площадката в дъното на машинното отделение, и на 20 см от входа на тласкателя. Такова измерване било извършено на 06.07.2012г., като средно претеглената концентрация на веществата в работната среда била в границите на граничните стойности за 8 часа, съобразно изискванията на Наредба № 13 от 30.12.2003г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на химични агенти при работа.

Измерване било извършено и на 07.07.2012г. на химичните агенти азотен диоксид и въглероден двуокис на 10 см от площадката в дъното на машинното отделение. Средно претеглената концентрация на тези вещества в работната среда била в границите на граничните стойности за 8 часа, съобразно изискванията на Наредба № 13.

На 09.07.2012г. били измерени по същата процедура химичните агенти сероводород, азотен диоксид, въглероден оксид, и бензинови въглеводороди/ метан на площадката до помпите в дъното на машинното отделение. Средно претеглената концентрация била в границите на граничните стойности за 8 часа, съобразно изискванията на Наредба № 13.

Измерванията били извършени в отсъствие на работещи и липса на дейност в машинното отделение.

В хода на досъдебното производство били назначени и извършени съдебномедицински експертизи за изясняване причината за смъртта на Д. К. и получените увреждания от останалите пострадали. За всички пострадали вещото лице д-р Я. е посочил, че са получили уврежданията на едно и също място и време, при еднакъв механизъм, като разликите в тежестта и изхода от уврежданията се обясняват с различното пространствено разположение на пострадалите по отношение на източника на загазване, различното време на престой в средата и с индивидуалните особености на организмите им да реагират при подобен увреждащ агент. Въпреки посочването на места в медицинската документация от лечението на пострадалите, че причинител са азотни съединения, лекуващите лекари и вещото лице не се ангажират с категорично мнение за вида на газовете, довели до уврежданията, поради липсата на своевременно извършени специализирани химични изследвания за идентифициране на вдишаните вредни газове.

Според заключението за починалия, прочетено в хода на съдебното производство и потвърдено при разпита на вещото лице, при огледа и

аутопсията на трупа били установени тежък белодробен и мозъчен оток, кръвоизливи в белите дробове, дистрофични промени в бъбречните каналчета, хиперимирана лигавица на трахеята и бронхите, пяна в дихателните пътища, остър кръвен застой. Непосредствена причина за смъртта на К. била острата дихателна недостатъчност, развила се на базата на тежкия белодробен оток, причинила и остра сърдечна недостатъчност. Причините за описаната хистоморфологична картина били множество, като анализът на газовата смес би стеснил възможните диагнози.

В хода на съдебното следствие вещото лице пояснило, че белодробният и мозъчният оток и дистрофичните промени в бъбреците на починалия сочат на интоксикация, получена чрез вдишване на газове, за което свидетелствали описаните в експертизата изменения в лигавиците на трахеята и бронхите.

В експертизата за състоянието на пострадалия М. М. е посочено, че в резултат на пребиваването в загазованото с неустановени газове помещение, е изпаднал в кома, бил е психомоторно възбуден, с цианоза по крайниците и силно учестена дихателна дейност, развил е остър бронхиолит. Бил е поставен на командно дишане поради развитието на остра дихателна недостатъчност. Състоянието му е било животозастрашаващо, квалифицирано като постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота – тежка телесна повреда, по смисъла на чл.128, ал.2 от НК. Вещото лице е посочило, че пребиваването му в загазованата среда би довело до настъпване на смъртта при липса на своевременно оказана медицинска помощ.

Пострадалият Х.П. след кратковременно пребиваване в загазованата среда е изгубил съзнание, след извеждането му от същата и оказаната му медицинска помощ бил объркан, получил ретроградна амнезия, развил остра дихателна недостатъчност, бил обдишан с кислородна маска. Уврежданията са квалифицирани като разстройство на здравето, временно опасно за живота. Пребиваването в обгазена среда, при което изпада в безсъзнание след няколко секунди, създава реална опасност за живота му, която опасност би се реализирала при продължаване на престоя в тази среда и неоказване на своевременна медицинска помощ. По тези причини получените от П. увреждания са определени като постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота - тежка телесна повреда по смисъла на чл.128, ал.2 от НК.

За уточняване на здравословното му състояние и получените увреждания е била извършена допълнителната съдебномедицинска експертиза, като изводите на първоначалната са потвърдени в заключението. Посочено е, че в загазованото помещение П. е изпаднал в безсъзнателно състояние, в което не е бил способен да си окаже самопомощ, като излезе навън. Продължаващото излагане на загазованата среда неминуемо би довело до смъртта му, поради което увреждането, преценено към момента на неговото възникване, представлява общо разстройство на здравето, опасно за живота.

Била е извършена експертиза и за състоянието и уврежданията на

пострадалия Ц. Ц.. Констатирано е, че той също при пребиваването в обгазена среда е изгубил съзнание. При приемането му в болницата бил контактен, но неадекватен, с удължено издишване, с множество механични травми по тялото, крайниците и главата, установено било отравяне с токсични газове. Увреждания са квалифицирани като разстройство на здравето, временно опасно за живота, но изпадането му в безсъзнание с продължаване на пребиваването му в загазованата среда, поради невъзможността да си окаже сам помощ неминуемо би довело до смъртта му, при липса на своевременно оказана медицинска помощ. Ето защо увреждането му води до постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота - тежка телесна повреда по смисъла на чл.128, ал.2 от НК.

И за неговото състояние е била извършена допълнителна експертиза, потвърждаваща изводите на първоначалната. Ц. е получил общо растройство на здравето, опасно за живота поради изпадането му в безсъзнателно състояние, в което не е бил способен сам да напусне загазованата среда, а при продължаване на престоя му там със сигурност би настъпила смъртта му. Вещото лице е потвърдило извода си и при разпита в съдебно заседание.

Според заключението на извършената в хода на досъдебното производство физикохимична експертиза № ОХ 13-075/04.07.2012г., в представените за изследване две пластмасови бутилки с проби от течности, иззети от дъното на машинното отделение на КПС-7 и от течността, изтичаща от тласкателя, след изследването им визуално, под лупа и с методите на аналитичните химични реакции и газовата хроматография, не е установено наличие на опасни за човешкото здраве вещества.

Пред съда вещото лице М. е уточнил, че поради непоставени въпроси и липса на съответна апаратура, двете проби не са били подложени на микробиологични изследвания и такива за неорганичен състав. Посочил е, че разтворен в течност газ би могъл да бъде открит, но зависи от вида на газа, от степента на напълване на бутилките с пробите, колко време са престояли. Някои от разтворените в течност газове – диоксид, пропан-бутан, съдържащи хлор, сероводород или метан, биха могли да бъдат открити чрез газова хроматография или изследвания за киселинността на пробите, но газове съдържащи азот или въглероден диоксид, с наличната към 2012г. апаратура в сектора не биха могли да бъдат открити.

Била извършена химическа експертиза от вещото лице Т., според която химичният агент азотен диоксид присъства в работната среда в КПС-7, но винаги е със стойности под граничните. Димът, генериран при заваряване също е опасен, когато се вдишва без използване на лични предпазни средства, без наличие на принудителна локална вентилация, изискваща се при процеса на заваряване на място. Димът от заваряване съдържа множество химични вещества, които имат нежелани ефекти, когато са в контакт с биологични системи. Различните нива на тези химикали могат да имат различна степен на вредни ефекти върху тялото на заварчика. Дейностите по СМР са извършвани

без предварително да се отчете с „дрегер” има ли наличие на наднормени концентрации на токсични вещества, колко надхвърлят граничните стойности за 15 минути и за 8 часа. Отхвърлена е възможността наличието на азотен диоксид да се дължи на проникване в канализацията на азотни съединения от намиращото се в близост до станцията поле за растителна защита. За да е наличен като химичен агент във въздуха на помпената станция азотен диоксид, както и други тежки газове, предизвикали загазване се предполага, че има залпово натрупване в помещението на такива газове от извършвана дейност вътре на неговата площадка.

Пред съда експертът посочила, че за изводите е използвала измерванията за концентрация на вредни газове в помпената станция преди и след инцидента, както и нормативната уредба, касаеща експозицията на химични агенти при работа. Обяснила е механизма за извършване на измервания на отделяни газове при заваряване, но е изложила, че при присъствията си на такива измервания никога не е ставала свидетел на отчитане на стойности, надхвърлящи нормативно установените гранични стойности на експозиция при заваряване. Обичайно при заваряване се образувало задимяване, но това не означавало, че концентрацията на вредни газове надхвърля граничните стойности. Посочила е, че за разлика от заваряването, летливите органични вещества, отделящи се при гнилостните процеси в мръсната канализация, съдържат множество вредни и силно токсични съставки, които може да са оказали влияние при настъпване на злополуката. Намерила е за възможно азотен оксид и други азотни съединения да са присъствали в букета от газове, който се е образувал в заглушения тласкател под влияние на топлото време, разликите в атмосферното налягане и други фактори. Отговорила е на защитата, че газовете, образувани при заваряване, обикновено отлитат нагоре, над нивото на дишане на работника.

Били са извършени две химически експертизи от в.л. М.. Вещото лице е посочило, че в Наредба № 13/30.12.2003 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на химични агенти при работа, са установени гранични стойности на химичните агенти във въздуха на работната среда, включително за азотен диоксид, но за период от 8 часа, за стандартен работен ден, и граничната стойност конкретно на азотния диоксид е 4.0 мг/куб.м. Експертът няма информация за това вещество за средночасова допустима стойност, нито за граници на леталната му концентрация във въздуха. Азотния диоксид представлявал червеникаво-кафяв газ с характерна остра миризма, токсичен при вдишване, дразнещ лигавиците на очите и дихателните пътища, предизвикващ хрипове, кашлица и задух. В научната литература било описано, че от отпадъчните води се отделят веществата метан, въглероден двуокис, въглероден оксид и сероводород, при гниене на органични утайки в отпадните води е възможно образуването на метан и сероводород, но не и на азотни окиси. По принцип, ако един заварчик заварява в продължение на 40 минути, или 1 час и 10 минути в помещение с

обем 800 куб.м, било възможно загазоване и повишаване концентрациите на отделените при заваряване токсични газове азотен диоксид, въглероден оксид и въглероден диоксид. Ако заварките били извършени в долната част на подземното ниво на разстояние около 7 метра от местоположението на вратите и прозорците в надземната част на станцията, помещението не можело да бъде добре проветрено и освободено от газовете, натрупани по време на заваръчните работи. Вещото лице не може да обоснове твърдение, че образуваните от заваряването концентрации на вредни газове ще надхвърлят установените в законодателството предели. Във втората експертиза е посочило, че наличието на допълнителна вентилация не би намалило, а би увеличило кислородната среда в затворено помещение.

Пред съда експертът заявила, че лично е участвала при извършените след инцидента контролни измервания на концентрациите на вредни вещества на 06., 07. и 09.07.2012г., възложени от „ВиК“ ЕАД. За газовете, отделяни при заваряване - азотен диоксид, въглероден оксид и въглероден диоксид е обяснила, че всички са по-леки от атмосферния въздух и при образуването им се отеглят нагоре, а не падат надолу. Изразява становище, че след преустановяване на заваряването, обемът на образуваните от него газове остава такъв, какъвто е достигнат при спиране на заваряването, и не е възможно тези газове от само себе си да се увеличат.

Била е извършена и допълнителна тройна химическа експертиза от в.лица М., М. и С., в заключението на която са изложени норми за пределни концентрации на химични агенти, изпускани от неподвижни източници на емисии. Описани са характеристиките при отравяне с химичните агенти амоняк, азотни оксиди, циановодородна киселина и нейните соли, серен диоксид и метан, с изведени от литературата токсични и предполагаемо летални дози на приемане на тези вещества. Няма допълнителни или различни изводи от двете единични химически експертизи във връзка с конкретния казус.

При изслушването на вещите лица експертът С. е изложила категорично становище, че помещението на КПС-7 представлява ограничено затворено пространство дори ако в момента на заваръчните работи вратите и прозорците му са били отворени, и монтираните в надземната му част вентилатори са работели. На това работно място е било наложително да има допълнителна принудителна вентилация - вентилатор с тръбопровод, отвеждащ образуваните при заваряване газове извън помещението, която следвало да функционира през цялото време на заваряването и след неговото спиране, до проветряване на помещението.

Били са извършени технически експертизи в хода на досъдебното производство - тройна и две допълнителни, от вещите лица В.С., Х.Х. и Е. Т.. Тъй като по здравословни причини е било невъзможно пред съда да се яви вещото лице Х., а подсъдимият и неговия защитник не са дали съгласие в негово отсъствие заключенията да бъдат приобщени, окръжният съд е

назначил тройна съдебно-техническа експертиза за изясняване предпоставките, хронологията и механизма на злополуката, извършена от вещите лица В.С., Е. Т. и Н.Н..

Вещите лица са съобразили събраните доказателства, проектната документация за изграждане на КПС-7, технологичната схема на действието ѝ, резултатите от извършени измервания и мониторинги, извършили са собствени изчисления, касаещи процесите, протекли в заглушения тласкател, образуваните при тях вещества и механизма, по който образуваните в тръбата газови съединения са проникнали в машинното отделение на помпената станция след премахване на капака. Изяснено е устройството на помпената станция, установени и посочени са промени по трасето на тласкателите след датата на инцидента. Посочено е, че теч с дебит от 0.10 литра/секунда съответства на теч от полуотворен кран на мивка, а при още по-малко количество – теч от 0.025 литра/ секунда, т.е. 25 грама за секунда, за период от седем денонощия ще се изпълнят 213.5 линейни метра от дължината на тласкателя с обем от 15 083 литра вода, а за осем денонощия- 244 линейни метра от дължината на тласкателя, с обем от 17 238 литра (приблизително 17 куб.м) вода. Обяснено е, че предвид произхода на припомпваните чрез КПС-7 отпадни води, в тях се съдържат минерални, органични и биологични замърсяващи вещества, като органичните замърсители съдържат въглеехидрати, мазнини и протеини. След запушване на тръбата, в условията на безкислородна или нискокислородна среда протичат естествени процеси на минерализация (изгниване, стабилизация, разграждане). Тези процеси са протекли още в началния период след запушването и вследствие на протичането им съдържащите се във водата въглеехидрати, мазнини и протеини са се разградили до въглероден двуокис, алкохол, метан, амоняк и сероводород. След анализ на количеството кислород от въздуха, изразходвано за окислението на въглерода в замърсяванията на отпадъчните води, чрез изчисления е обоснован извод, че въздухът в запушената тръба от протичащите процеси се е преобразувал за периода на запушването в нова газова смес със специфично тегло 1.262кг/ куб. м, която е по-тежка от атмосферния въздух (1.162 кг/ куб.м). След премахване на капака (заглушката), в машинното отделение на КПС-7 от тръбата е нахлула газова смес, състояща се от въглероден двуокис, амоняк, метан, азот от въздуха, в по-малки количества сероводород и водород, и евентуално малко разтворен от въздуха кислород. Съставът на описаната смес и липсата на кислород са създали задушливост и опасност при вдишване. Изчислено е, че обемът на атмосферния въздух в помпеното помещение от дъното до нивото на тласкателите, възлиза на 217 кубически метра. След премахване на капака, образуваната в тръбата газова смес започва да се движи надолу към пода, следвайки изтичащата вода. Тъй като трасето на тласкателя било под земната повърхност, а инцидента е станал в летен ден, вещите лица са приели, че температурата на образуваната в тръбата газова смес е била по-ниска от температурата на въздуха в помпеното помещение. Вещите лица са

представили и анализирали 5 възможни варианта на проникнала през тласкателя газова смес с различни съставки, включително газове, идентифицирани чрез данните от газ-анализатора ползван от свид. Г. при влизането му в помещението. При всички варианти, с изключение на вариант 4, специфичното тегло на образуваните в тласкателя газови смеси надвишава теглото на атмосферния въздух в машинното отделение на станцията в момента на нахлуване.

С поставянето на заглушката, за срок от 8 дни е била преустановена естествената вентилация на каналните газове, образуващи се в канализационните тръби. Според експертите в конкретния случай е било подходящо заглушката да се поставя в началото на работния ден, и след приключването му да се премахва, за да се осигури необходимата вентилация на запушената тръба. Тъй като това не е било направено, за периода на запущване на тръбата, в долния край откъм заглушката постепенно се е образувал нарастващ с времето воден слой, а над него – въздушен слой. При премахване на заглушката течността е започнала да изтича в машинното отделение, засмуквайки и въздушния слой. При падане на течността на пода на помещението, разтворените в нея газове са се освободили под въздействие на налягането и се отделили в помещението, заедно с газовете, образувани в тръбата при протеклите естествени гнилоствни процеси. Заради по-ниската температура в помпеното помещение от надземната част на станцията и движението на естествената вентилация отгоре надолу (от топло към студено), газовете от тръбата първоначално по силата на гравитацията се наслоили по пода на помещението и се задържали там, докато се смесят и изравнят температурата си с тази в помещението. Разположението на изхода на тласкателя – точно над металната стълба, свързваща надземното с подземното ниво на станцията, допълнително улеснило вдишването от работниците на нахлуващата от тръбата газова смес, въпреки наличната в станцията принудителна (механична) вентилация чрез двата осеви вентилатора, с капацитет 3000 куб.м/ час и 1800 куб.м/ час.

Вещите лица са обосנוвали становище, че според вида на използвания от Ч. заваръчен апарат и краткото време на заваряване на конкретната дата при работеща вентилация, не би довело до превишаване концентрациите на отделяните при този процес газове. Въобще при работата, извършена от работниците на „Химтех“ ЕООД до процесната дата, включваща и заваряване, не било установявано загазоване, поради което не е било необходимо в помещението да се инсталира уред, сигнализиращ за наличие на опасни химични агенти, нито преносима система за принудителна вентилация на работното помещение. Помпената станцията не била регистрирана в РИОСВ-Бургас като обект в обхвата на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. При изготвената от възложителя „ВиК“ ЕООД оценка на риска на работните места в КПС-7 не бил отразен риск от загазоване на машинното отделение на станцията. Вещите лица са посочили, че подмяната

и свързването на останалите три агрегата в същото помещение е било извършено от същите работници без наличие на заглушка, а до този момент фирмата на подсъдимия била извършвала множество подобни ремонтни работи в обекти на същия възложител и при никой от тях не бил възниквал подобен инцидент.

Натрупването на токсични газове в долната част на машинното отделение се дължало на проникването им в помещението през тласкателя след премахване на заглушката, тяхното специфично тегло и температура. Между технологичните операции и характера на работата, извършена от пострадалите за подмяна и свързване на предходните помпени агрегати и при помпа № 4, единствената разлика била поставянето на заглушката за период от 8 денонощия. В момента на настъпване на злополуката заваряване не било извършвано, до увреждащият резултат се стигнало поради интоксикация на пострадалите чрез вдишване на токсичен газ, проникнал през тласкателя. Вещите лица не са могли с категоричност да идентифицират източника на водата, която продължила да изтича от тласкателя и след неговото разкачване и дрениране, но са предположили инфилтриране на случайни води (подземни, от пробиви в тръбопровода), които обаче са били замърсени и са се оттичали по наклона на тласкателя вътре в машинното отделение на станцията. Към момента на инцидента, освен битово-фекални води, в КПС-7 са постъпвали и промишлени отпадни води от винарските изби „Тохун“, „Бойар“ и „Черноморско злато“, свързани с градската канализация и от там – с помпената станция.

Работните операции за изпълнение на възложените строително-монтажни работи от работниците на Химтех ЕООД, включвали демонтажни работи – разфланцване на съединенията с гаечни ключове и изнасянето им от помпеното помещение с електротелфера. Елементите на новата тръбна мрежа били сглобявани извън помпената станция, готовите детайли били внасяни в помпеното помещение отново чрез телфера и на място били монтирани с помощта на болтове и гаечни ключове. Били извършвани и единични заварки в помпеното помещение, при които от въздействието на високата температура изграждащата електродите стомана се разтопявала, а отделеният дим и съдържащите се в него газове (също с висока температура) излитали право нагоре извън зоната на заваряване, след което постепенно се охлаждали и разреждали в околния въздух.

Вещите лица посочили също, че при изработването на първоначалния проект за изграждане и последващите проекти за реконструкции на КПС-7 (последният от 01.06.1998г.), не била идентифицирана вероятност (риск) за поява на тежки газове при строителството, експлоатацията и последващите ремонти на станцията, поради което не са били предвидени мерки за предотвратяване появата на такива газове.

Заклучението е потвърдено от вещите лица при разпита им в хода на съдебното следствие. Обяснили са, според получен отговор от ГД Пожарна

безопасност, че предупредителните сигнали А1 и А2, излъчени от техническото средство „Дрегер Mini warn“, означават завишена концентрация на вредни газове над допустимите граници във въздушната среда, без средството да показва конкретно измерените концентрации на заложените за контрол вредни газове. Измерените с такова средство концентрации не били абсолютно точни, тъй като показанията се движели в определени граници, т.нар. «разширена неопределеност», а конкретното устройството не разполагало със свидетелство за калибриране за 2012г.

Експертът Н. е обяснил, че съгласно Наредба за проектиране на канализационни системи, действала от 1989г. до 2013г. включително, в канално-помпените станции трябвало да има въздушен смукател, разположен в ниската част, където се намират помпите, и оттам да засмуква въздух за целите на вентилацията на помещението. Наредбата била приложима при проектиране на нови и реконструкция на съществуващи канализационни системи. Процесната станция била изградена и пусната в експлоатация от 1973 г., и отговаряла само на изискванията за вентилация, действащи при изграждането ѝ, но не и на наредбата от 1989г., въпреки извършваните ѝ реконструкции в този период. В станцията липсвали както принудителна вентилация със смукател в ниската част, така и средство за контрол на миризми, каквото се изисквало по сега действащото законодателство.

Според действащите към инцидента нормативи за капацитет на осовите вентилатори, вещите лица са посочили, че наличните в КПС-7 два вентилатора удовлетворяват изискването за принудителна вентилация, тъй като капацитетът им бил съобразен с условието да надвишава поне трикратно обема на въздуха в помещението при температура от 5 градуса по Целзий. Потвърдили са изводите, че от техническа и технологична гледна точка, работниците на Химтех ЕООД не са допуснали нарушение на изискванията за безопасни условия на труд при извършените от тях дейности на КПС-7.

Експертът С. обяснил за проведен за целите на експертизата разговор с негов колега, проектирал двата тласкателя на КПС-7, който изразил различно предположение за произхода на събралите се в заглушения тръбопровод води - тъй като двата тласкателя се оттичали в обща гравитачна шахта, останалите помпи вече са били подменени, работели са в нормален режим и са припомпвали по тласкател 2 отпадни води до гравитачната шахта, където водите се изливали в шахтата под налягане, пръски от тези изтичащи от работещия тласкател отпадни води, след сблъсък в насрещната стена на гравитачната шахта, са попадали обратно в заглушения тласкател и, поради наклона му, са се стичали в най-долната му част, намираща се в машинната зала на станцията.

Експертът Н. изложил, че инцидентът е могло да бъде избегнат, ако след оплакванията на свид. Ч. за лютене на очите, работата е била преустановена и са били извършени съответните измервания и анализ.

След поставени допълнителни въпроси от прокурора и повереника на

гражданския ищец и частен обвинител, вещите лица изготвили писмени отговори, оформени като допълнителна съдебно-техническа експертиза. Изложили са становище, че заглушката е поставена на тласкателя в момент, когато течът от него затруднявал строителните работи, престояла е 8 дни и няма данни да е обсъждан план за безопасното ѝ отстраняване нито с оглед опасност от загазване, нито поради опасност от залпово наводняване на помпеното помещение. Наличната в станцията принудителна вентилация се оказала ненадеждна да изсмуче въздуха от долната част на станцията и да го отведе. При премахване на заглушката тласкателят се превърнал във вентилационна тръба на образувалите се в периода на заглушаването му отровни газове, а помпеното помещение се явило смукател на тези газове. Такава хипотеза не е била разглеждана от ръководството на „ВиК“ ЕАД и не е била предполагаема от помпиерите П. и С., които не разполагали с уред за отчитане на вредни газове. При наличие на принудителна вентилация, включваща смукател на дъното на помпеното помещение, който да е съобразен с диаметъра и дължината на тласкателя, произшествието е нямало да настъпи. Потвърдили са становището си за липса на допуснати от работниците на „Химтех“ ЕООД нарушения на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд при конкретно извършените ремонтни дейности, които са им били възложени. Относно поставянето и премахването на заглушката са посочили, че това е фактическа операция, при която работникът няма регламентирано задължение да следи за друго, освен за самото ѝ поставяне и премахване. Няма разписани правила за поставяне и отстраняване на заглушка, няма данни при премахването ѝ да са били давани указания от горестоящи ръководители, нито да е извършена оценка на риска. Вещите лица са посочили, че машинното помещение на помпената станция не е било приведено в съответствие с нормативните изисквания за наличие на вентилатор със смукател в долната част на сградата, действащи към датата на инцидента, което е било задължение на възложителя „ВиК“ ЕАД, както и други посочени в заключението на допълнителната експертиза конкретни правила и задължения, които „ВиК“ ЕАД следвало да изпълни, за да се изключи възможността от настъпване на злополуката. Приемат, че на процесната дата двата вентилатора на КПС-7 са били изправни и в режим на работа, но не са били в състояние да отстранят от машинното отделение наслоилите се там вредни газове, които са били извън обсега им на действие. Монтираните в надземната част на станцията вентилатори при работа предизвикват принудително хоризонтално движение на въздуха в надземната част, но не и бърза турбуленция на въздуха вертикално надолу към дъното на помещението, където са монтирани помпите.

В хода на съдебното следствие, съдебният състав на първоинстанционния съд е извършил оглед на КПС-7 – гр. Поморие, в присъствието на страните, част от вещите лица и специалист-технически помощник. Били измерени точните размери на металната стълба между надземната и подземната част на станцията, дълбочината на машинното

помещение и точното място, където заглушеният тласкател преминава през стената на това помещение, разстоянията от тласкателя до дъното на машинната зала.

Описаната фактическа обстановка е изяснена от първоинстанционния съд след задълбочен и обективен анализ на всички събрани доказателства, като в съответствие с изискванията на чл.305, ал.3 НПК е посочено въз основа на кои доказателствени материали са установени приетите обстоятелства, изяснени са противоречията и аргументирано е посочена причината за предпочитане на конкретни доказателствени източници. Страните не оспорват установените факти, които се споделят напълно от въззивната инстанция, тъй като контролираният съд е спазил изцяло процесуалните изисквания по събиране, проверка и оценка на доказателствата.

Правилно съдът е приел, че свидетелите Ц., М. и П. са очевидци и лично пострадали от злополуката, свид.Т.Ч. също е очевидец на случилото се, поради което техните показания (за свид. Ч. – приобщените от досъдебното производство) са най-ценни като преки източници на информация. Отчетена е връзката и приятелските отношения, които свидетелите Ц. и М. имат с подсъдимия, като дългогодишни служители в дружеството му. Правилно е посочено, че при липса на други данни за заинтересованост или пристрастност на свидетелите, личните им и колегиални отношения сами по себе си не могат изначално да дискредитират показанията им. Съпоставянето на показанията помежду им и с другите кредитирани гласни и писмени доказателствени източници мотивират въззивната инстанция да се присъедини към извода на окръжния съд, че показанията на Ц., М. и Ч. са логични, последователни и взаимнодопълващи се, поради което следва да се приемат за достоверни. От тях правилно съдът е извел, че ангажираните с ремонта в КПС-7, са били инструктирани за безопасност и здраве при работа на 03.05.2012г. от служителя на „ВиК“ЕАД свид. М. и при инструктажа не им е съобщен риск от загазване на помещението с тежки канални газове, нито са им разпоредени мерки за предотвратяване на такъв риск; че са били ежедневно инструктирани за безопасност и здраве през целия период на ремонта от подс. З., а в негово отсъствие - от свид. Ц.; разполагали са и са използвали лични предпазни средства, предоставени от работодателя и съобразени с планираните за съответния ден операции; спазвали са инструкциите за безопасна употреба на ползваните от тях уреди и инструменти; ежедневно, чрез свид. М., са уведомявали подсъдимия за извършеното и възникналите проблеми, но никой от тях не му е съобщил за поставянето и последващото премахване на заглушката, нито защо е било необходимо за се запуши тръбата за установения период.

Обективно са посочени и констатирани разминавания в показанията на тези свидетели относно кога и кой е разхлабил и после премахнал

заглушката, кога точно е включена потапяща помпа за отстраняване на навлизащата в помпеното помещение вода от тласкателя, колко време е заварявал Ч. преди да излезе с парене на очите, колко време са изчакали оттичането на водата след сваляне на заглушката и кой е влязъл пръв в помещението непосредствено преди инцидента. Правилно съдът е отдал констатираните разминавания на изминалия значителен времеви период от коментираните събития до даване на показанията, преживения шок от случилото се и различните индивидуални способности за запаметяване и възпроизвеждане на факти, и е приел, че не могат да разколебят извода за достоверност на свидетелите.

Достоверните сведения на посочените трима свидетели са потвърдени от показанията на св. П., също пострадал от инцидента, който не е служител на „Химтех“ и няма близки отношения с подсъдимия. Пред съда той е отрекъл казаното в приобщените показания от досъдебното производство, че свид. М. е наредил на К. да постави или да свали заглушката; че е видял К. да сваля заглушката; че е присъствал на случаи, когато свид. М. е предлагал на работниците на „Химтех“ ЕООД да свършат нещо по определен начин, а те му отговаряли, че работят по проект и да не им се бърка. Съдът е отхвърлил посочените обстоятелства не само поради отричането им от свидетеля, но и предвид анализа на показанията на свидетелите Ц., М. и Ч., от които не могат също да се възприемат отречените обстоятелства, а посочените в описанието на фактическата обстановка.

Правилно са били констатирани значими вътрешни противоречия в показанията на свид. Н. С., дадени в хода на съдебното следствие, както и в приобщените му от два разпита на досъдебното производство. Освен, че сам е отрекъл досъдебните си показания, след анализа на всичко казано от него и съпоставка със съвпадащите относно противоречиво изложените от свидетеля относими към предмета на доказване обстоятелства показания на свидетелите Т., Ч., Г., А., П., С., Д., Т., Ч., П. и З., първостепенният съд правилно е приел за невярно, че С. сам е извадил от подземното ниво св. П. с електротелфера преди да дойдат спасителните екипи. Поради потвърждаване от останалите свидетели, вяра е дадена на останалата част от съдебните и приобщените му показания, включително че той не е бил в помпената станция при възникване на инцидента, а е разбрал за станалото от обаждане на св. Т..

Въззивната инстанция споделя възприемането за напълно безпристрастни, незаинтересовани и обективни на свидетелите служители на РС „ПБЗН“-Поморие и РД „ПБЗН“-Бургас Г., А., П., С., Д., Т., Ч., П. и З.. Правилно показанията им са приети за достоверни, тъй като са последователни, логични, безпротиворечиви и взаимно допълващи се. Като участници в спасителните действия след злополуката, те са дали важни сведения по значими за предмета на делото факти - че при пристигане на първия спасителен екип, четиримата пострадали са били на дъното на помпеното помещение в безпомощно състояние; с телфер е бил изваден след пристигане на допълнителни спасители едва третият пострадал, който е бил

починалия по-късно К., а не Х.П.; до приключване на спасителната операция от тръбата е продължавало изтичането на силна струя вода, дъното на помпеното помещение е било покрито с около 10 см воден слой, а газ-анализаторът на Г. е подавал сигнал за най-висока степен на опасност от превишени концентрации на опасни газове в помпеното помещение. Въпреки, че останалите служители на РД „ПБЗН“-Бургас – свидетелите Г., А. и Л. са пристигнали на местопроизшествието след приключване на спасителните действия, правилно показанията им са приети за достоверни, тъй като кореспондират с показанията на техните колеги и косвено подкрепят фактите от предмета на доказване.

Към показанията на посочената група свидетели обосновано е приобщен свид. Т., който изцяло кореспондира с изложените от служителите на РС „ПБЗН“-Поморие и РД „ПБЗН“-Бургас сведения.

Внимателно са анализирани показанията на св. М., който към датата на инцидента е бил на длъжност „енергетик“ към „Район Поморие“ на ВиК – Бургас и отговорник на станцията, а свид. Ш. - „началник на район Поморие“. Двата са били служителите на възложителя, които в най-голяма степен са били свързани с извършваните в КПС-7-гр.Поморие строително-монтажни работи. Обосновано показанията на М. от съдебното следствие и приобщените от досъдебното производство са приети за достоверни в преобладаващата си част, като кореспондиращи с показанията на пострадалите свидетели Ц., М. и П., обясненията на подс. З.. Също обосновано и правилно е отхвърлена достоверността на заявеното от М. пред съда, че на процесната дата, като напускал станцията преди инцидента, заглушката на запущената тръба още не била демонтирана. Посочено е противоречие с досъдебните му показания, в които е заявил личното си възприятие за същия момент, че фланецът бил свален и от тласкателя продължавало да изтича вода. Това съвпада с показанията на свид. М., че лично е съобщил на М. за изтичащата вода и необходимостта от преустановяване на теча след разхлабване на заглушката, поради което за това обстоятелство правилно е дадено доверие на досъдебните показания на М.. Обосновано са отхвърлени и твърденията на последния за заварени на същата дата при неговото идване 3-4 работници на Химтех, които заварявали в машинното отделение на станцията. Установено е от показанията на св. П., М., Ц. и Ч., че работниците са били четирима, но тримата за заварявали извън сградата на помпената станция с работно облекло и каски.

Свид. Ш. е потвърдил, че отговорник за КПС-7 при ремонта е бил свид. М., който провел първоначалния инструктаж на работниците на Химтех ЕООД, но подписите на длъжностното лице, провело инструктажа в инструктажната книга на ВиК ЕАД, Район поморие към 03.05.2012г. всъщност са на Ш.. Отрекъл се е от досъдебните си показания, че пострадалите работници не разполагали с лични предпазни средства – маски, като е поясnil, че имал предвид обикновени маски за дишане, а не противогаз, друга специална маска или маска, свързана с кислородна бутилка.

Нямал спомен да е правил забележки на работниците на Химтех ЕООД за носене на маски, или да е уведомявал ръководството на ВиК ЕАД или на Химтех ЕООД за подобен проблем. Обосновано е прието, че показанията на свидетеля в преобладаващата част кореспондират с останалите достоверни доказателства, поради което могат да бъдат приети за достоверни.

Правилно са кредитирани показанията на главния инженер във ВиК ЕАД-Бургас св. Джигаров, според когото при изпълнение на договори, възлагани от ВиК ЕАД-Бургас по реда на ЗОП, фирмите - изпълнители имали задължение да осигурят на работниците си лични предпазни средства, а при необходимост и средства за принудителна вентилация. Не знаел някога да е възниквала трудова злополука вследствие на обгазяване, както и да е била осигурявана принудителна вентилация в работното помещение при подобни ремонти в помпени станции, дори когато са били извършвани от служители на ВиК.

Също основателно, като кореспондиращи с останалите достоверни доказателства, са кредитирани показанията на ръководителя на Отдел „Енергомеханичен“ във ВиК ЕАД-Бургас св.Д., който разбрал за поставената заглушка след инцидента, изложил своята версия за произхода на изтичащата от тръбата вода и мнението си за протичащите химически процеси в запушената тръба, от които се отделят вредни газове. И той, като св. Джигаров, не бил чувал за друго подобно загазване в обект на ВиК.

Правилно, като последователни, логични и кореспондиращи с останалите достоверни доказателства, са приети за достоверни и показанията на експерта по здравословни и безопасни условия на труд във ВиК ЕАД-Бургас Д.Г., според когото при обследването на работните места от службата по трудова медицина не е бил установен риск от загазване с вредни газове в канално-помпените станции на дружеството, включително КПС-7.

Последователни, логични, обективни и кореспондиращи с останалите доказателства са и показанията на юрисконсулта във ВиК ЕАД-Бургас Й. К., която е потвърдила, че през 2012г., и конкретно при сключване на посочения договор, във ВиК ЕАД-Бургас не е съществувала процедура сключването с външни изпълнители договори да преминават съгласуване при длъжностното лице, отговорно за безопасните и здравословни условия на труд. Такава процедура била въведена в дружеството след злополуката и съществувала и понастоящем.

Въпреки близките отношения като колега, приятел и съдружник с подсъдимия, основателно са получили кредит на доверие показанията на св. А. - представляващ консорциум „Аква инженеринг“ ДЗЗД и участвал от името на дружеството при сключване на договор № ЗОП-52 от 27.04.2012 г. с ВиК ЕАД. Показанията му правилно са оценени като последователни, логични, безпротиворечиви, добросъвестни и съвпадащи с показанията на останалите кредитирани свидетели и събраните писмени доказателства. Знаел, че по указание на свид. М. на единия тласкател е монтирана заглушка,

която трябва да се отстрани, преди свързване на помпата с тласкателя, считал заглушаването на тласкателя за безпредметно. За злополуката узнал от служители на ВиК ЕАД-Бургас, които му се обадили по телефона, и веднага съобщил за станалото на подс. З., който по това време бил в Хърватия. По време на ремонтните дейности многократно в продължение на часове бил в помпената станция, докато били извършвани заваръчни работи от няколко заварчици с продължителност 3-4 часа. Никога не възникнало загазоване от заваряването, тъй като прозорците на помещението били отворени и вентилаторите работели. Мнението му съвпада с експертните изводи, че образуваните от заваряване димни газове се издигат нагоре над точката на заваряване, а не се утаяват надолу. Потвърдил и заявеното от предходните свидетели, че подобни ремонтни дейности били извършвани на други канално-помпени станции на ВиК ЕАД, при които не са били заглушавани тръбопроводи и не са възниквали инциденти, свързани със загазоване. Не е бил уведомяван от служител на ВиК, че работниците са без лични предпазни средства и е потвърдил, че са били оборудвани с всички необходими за дейността им лични предпазни средства – каска, предпазни очила, предпазни ръкавици, за монтажниците – колани за височинна работа, за заварчиците – аспираторна маска с активен въглен и заваръчна предпазна маска, както и работни обувки с твърди бомбета. Потвърдил е сведенията, че при извършения от служители на ВиК ЕАД първоначален инструктаж за безопасност и здраве при работа, не е бил обявен риск от възникване на газ в КПС, нито са поставени изисквания за специални предпазни средства, които да се ползват при такава опасност. Потвърдил е съдържанието на сключения с ВиК ЕАД договор - че в същия липсва задължение изпълнителите да изграждат система за принудителна вентилация със сигнализация в помпеното помещение, а към процесната дата възложителят ВиК ЕАД нямал практика да провежда с външни изпълнители по договори за СМР съвместни мероприятия за техника на безопасност при работа на техен обект. Възприетите от ВиК ЕАД правила за работа на техни обекти били задължителни и за външните изпълнители. Задължителни били и указанията и забележките, които ръководители във ВиК правят във връзка с работата на външните изпълнители. А. поддържал връзка по телефона с подс. З. по време на престоя му в чужбина, но не го уведомил за поставената на тласкателя заглушка. Поради съвпадане с обясненията на подсъдимия и показанията на св. М. за това обстоятелства, и при липса на доказателства за обратното, съдът обосновано е приел, че З. не е знаел за заглушения тласкател.

Въпреки принципната пристрастност на св. З.а – съпруга на подсъдимия, показанията ѝ правилно са оценени като достоверни относно сведенията за загрижеността на подсъдимия за състоянието на пострадалите, оказаното съдействие за лечението им, добрите му отношения с всички работници на дружеството, грижите, полагани от подсъдимия и неговата майка за семейството на починалия К. и малолетния му син, за оказаното от подсъдимия З. съдействие детето и майка му своевременно да получат

застрахователно обезщетение. Показанията й кореспондират с обясненията на подсъдимия, показанията на пострадалите свидетели, на св. А. и съдържанието на писмени доказателства.

Няма причина за съмнение в обективността на показанията на консултанта по клинична токсикология в УМБАЛ-Бургас АД св. Н., с когото след аварията се свързал лекарския екип в ОАИЛ на болницата. Изводът му, че пострадалите вероятно са получили инхалаторно отравяне чрез вдишване на газ в бедна на кислород среда, с възможни агенти сероводород, азотни окиси, метан, амоняк или въглероден окис, поотделно или в комбинация, кореспондират с изводите на извършените медицински и химически експертизи.

Основателно са кредитирани показанията на майката и брата на починалия К., които потвърждават близките му отношения с подсъдимия и грижите, с които последния подпомагал семейството му.

При обсъждане и оценка на обясненията на подсъдимия и заявеното от него при извършените очни ставки със свидетелите М. и Ш., съдът е отчел същността им както на доказателствено средство, така и на основно средство за защита. Въззивната инстанция споделя становището на окръжния съд, че въпреки двойствената природа на изхождащите от подсъдимия гласни доказателства, същите следва да бъдат кредитирани, поради кореспондирането им с показанията на приетите за достоверни свидетели, писмените и веществените доказателства по делото, заключенията на извършените експертизи. Обясненията му са подробни, последователни, логични, нямат противоречия и с приобщените му обяснения от досъдебното производство

За изясняване на описаната фактическа обстановка са послужили и събраните писмени доказателствени средства – протоколи за оглед на вещественно доказателство и фотоалбум, за съдебен оглед на местопроизшествие и фотоалбум, за доброволно предаване и приемо-предавателен протокол, за предаване на веществени доказателства между разследващи органи. Всички посочени са изготвени при спазване на процесуалните изисквания за компетентен орган, ред и форма, поради което съдържанието им правилно е кредитирано.

Окръжният съд е изложил подробни съображения, поради които е отхвърлил достоверността на протокола за оглед на местопроизшествие от 06.07.2012г. Посочил е свидетелски показания, снимки в приложения фотоалбум и данни от извършената на 04.07.2012г. Физикохимична експертиза от вещото лице М., от които категорично (и по мнението на въззивната инстанция) се установява, че действията по изготвяне на снимки на местопроизшествие, както и изземването на проби за сравнително изследване от течността на дъното на машинното отделение, и от течността, изтичаща от тласкателя, са извършени на датата на инцидента – 04.07.2012г., а не на датата, посочена в протокола за оглед – 06.07.2012г. Това

несъответствие в посочената дата на огледа е приел за нарушаване на изискванията на чл.128 и чл.129 ал.1 от НПК, поради което е отхвърлил достоверността на съдържанието на протокола. Въззивната инстанция намира погрешно изписаната дата за техническа грешка, която не се отразява на достоверността на съдържанието на протокола, тъй като съответства на останалите изисквания на закона за форма, съдържание, компетентен орган и участващи лица, поради което кредитира посочения протокол и изготвения към същия фотоалбум.

За установяването по несъмнен начин на описаните факти са послужили и събраните писмени доказателства - сключени между ВиК ЕАД и консорциум Аква инженериг, и между същия консорциум и дружеството на подс. 3. Химтех ЕООД договори, определящи предмета на обществената поръчка и на строително-монтажните работи, които работниците на подсъдимия следвало да извършат в КПС-7; трудовите договори и длъжностните характеристики на пострадалите; функционални задължения на отговорника по безопасност и здраве; удостоверение за завършен курс за периодично обучение; договор за подпомагане и консултиране и заповеди в тази връзка, издавани от ръководителите на ВиК ЕАД-Бургас и Химтех ЕООД; справка за съдимост на подс. 3.; удостоверение за раждане, препис-извлечение от акт за смърт на Д. К. и удостоверение за наследници; медицинска документация за приема и лечението на пострадалите при инцидента в УМБАЛ-Бургас АД; писмо и констативен протокол, издадени от РИОСВ-Бургас за установен на 12.07.2012г. нерегламентиран разлив на битово-фекални води на южния плаж в гр.Поморие; материали по извършена от НОИ, РУ«СО»-Бургас проверка на трудовата злополука; материали от извършената от Дирекция Инспекция по труда-Бургас проверка на злополуката, телефонограми, доклад за възникнало произшествие, протокол за разбор на действията от ОУПБЗН-Бургас; писмо от ВиК ЕАД относно служителите на дружеството, упражняващи инвеститорски контрол по изпълнение на СМР на КПС-7 в гр.Поморие, и относно представителя на КПС-7 към 04.07.2012г.; писмо от Дрегер Сейфти България ЕООД, инструкции за работа с уреда „Дрегер Mini warn” и за безопасна употреба на заваръчен апарат „VARSTROJ VARIN 1705” с № 974325; Оценка на риска на ВиК ЕАД, Район Поморие; План за действие при възникване на извънредни ситуации в Район Поморие; Инструкция № 4 за безопасност и здраве при работа на помпиер/ оператор/ и други длъжности, съвместяващи длъжността помпиер/оператор на помпена станция за отпадни води, утвърдена от изпълнителния директор на «ВиК» ЕАД-Бургас; копия от книга за инструктаж на «ВиК» ЕАД за 03.05. и 04.05.2012г.; Оценка на работното място и професионалния риск в «Химтех» ЕООД и Книга за инструктаж на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана на «Химтех» ЕООД за периода 13.11.2006 – 09.01.2014г.

При изясняване на фактическата обстановка обосновано са кредитирани

заклученията на извършените общо 6 съдебномедицински експертизи – четири основни и две допълнителни, изясняващи причината за смъртта на пострадалия К., за получените тежки телесни повреди от пострадалите Ц., М. и П.. Експертизите са извършени от съдебния лекар д-р Я., заключенията съдържат мотивирани отговори на всички поставени въпроси, които кореспондират със съдържанието на гласните и писмени доказателства и доказателствени средства, и у съдебните състави не възниква съмнение в тяхната правилност.

Въззивната инстанция споделя становището на окръжния съд, че заключението по физикохимичната експертиза, изготвена от вещото лице М. на 04.07.2012г. не следва да бъде кредитирано за изясняване на релевантни факти. Освен разминаването в датата на изготвяне на заключението и постановлението за възлагане на експертизата (последващо извършването на експертизата с 5 дни), отговорите на експерта и липсата на посочена методология и апаратура будят съмнение в правилността на заключението.

Правилно е кредитирано заключението на вещото лице Т. по изготвената химическа експертиза, от което се установява, че химичният агент азотен диоксид присъства в работната среда в КПС-7, но винаги е със стойности под граничните; димът, генериран при заваряване, съдържа множество химични вещества, които имат нежелани ефекти, и може да е опасен при вдишване без лични предпазни средства, но отлита нагоре, над нивото на дишане на работника и при заваряването от свид. Ч. не са били надвишени нормативните прагове за опасна концентрация на азотен диоксид; но летливите органични вещества, отделящи се при гнилостните процеси в мръсната канализация, съдържат редица вредни и силно токсични съставки, които може да са оказали влияние при настъпване на злополуката. Заключението е пълно, обосновано, извършено от компетентно вещо лице и не възникват съмнения в правилността му.

Същото се отнася за двете химични експертизи, изготвени от вещото лице М.. Въпреки, че отговорите имат повече общ и принципен характер поради начина на формулиране на въпросите към вещото лице, съпоставянето на заключенията с останалите събрани доказателства води до извод, че са пълни, ясни и обосновани, поради което не будят съмнения. Вещото лице лично е участвало при извършените контролни измервания в КПС 7 на концентрациите на вредни вещества след инцидента на 06., 07. и 09..07.12г. Изяснява действието на азотния диоксид, отделяните вещества от отпадни води, отделяните при заваряване токсични газове.

Окръжният съд е изложил подробни мотиви защо не следва да се кредитира заключението на допълнителната тройна химическа експертиза на вещите лица М., М. и С.. Освен частта, в която се излагат характеристиките при отравяне с химичните агенти амоняк, азотни оксиди, циановодородна киселина и нейните соли, серен диоксид и метан, с изведени от литературата токсични и предполагаемо летални дози на приемане на тези вещества, в

останалата част тройната експертиза повтаря заключенията на вещото лице М. в изготвените от нея единични експертизи, както и възпроизвежда подзаконови норми за пределни концентрации на химични агенти, изпускани от неподвижни източници на емисии, каквито не са предмет на делото. Частта от заключението, в което е мотивиран извод, че помещението на КПС-7 представлява ограничено затворено пространство, тъй като е на дълбочина повече от 1.5 метра под кота 0, от една страна представлява недопустим за експертно заключение правен извод, а от друга страна е необосновано на доказателствата по делото, от които несъмнено се установява, че при извършването от свид. Ч. заваряване вратите и прозорците са били отворени, а монтираните в надземната част на станцията вентилатори са работели. Изводът за вида на помещението е правен, както правилно е посочил решаващият съд, тъй като в действащата към датата на инцидента и понастоящем Наредба № 9 от 23.09.2004 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при експлоатация и поддържане на водоснабдителни и канализационни системи, в §1, т.4 от допълнителните разпоредби е дадена легална дефиниция на понятието „ограничено пространство“ - всяко място (шахта, камера, резервоар, кладенец, закрит канал, тръбопровод, колектор, силос и др.), в което поради затворения му характер се появява предвидима опасност“. Сравнявайки тази дефиниция с характеристиките на процесната помпена станция - размери, наличие на естествено осветление, множество прозорци и врата, принудителна механична и неорганизирана приточна вентилация, връзка между надземната и подземната ѝ част, съдът е обосновал правилен извод, че съоръжението не представлява „ограничено пространство“ по смисъла на наредбата и правилно, споделено от въззивната инстанция, не е кредитирал в посочената част заключението на тази експертиза.

Мотивирано съдът е приел за изцяло правилно заключението на тройната съдебно-техническа експертиза, назначена и извършена в хода на съдебното производство от вещите лица С., Т. и Н., ведно с писмените отговори на вещите лица на поставени от страните допълнителни въпроси. Отчетено е старанието на вещите лица да дадат максимално подробни и обосновани отговори, като самостоятелно са проявили инициатива и усилия да намерят допълнителна информация и документи относно проектирането, изграждането и последващите ремонти на КПС-7, установили са допълнително предприятия (винарски изби), изпускащи в канализационната система на гр.Поморие промишлени отпадни води със специфични замърсители, представили са подробни изчисления, схеми и таблици за онагледяване на твърденията си, като са дали по този начин обосновани, задълбочени и пълни отговори на поставените им задачи. Подробно са изследвали протичащите в нискокислородната среда на събраната в тръбата течност процеси с оглед състава на замърсяванията и образувалите се вредни и токсични за човека газови съединения, обосновали са с изчисления изводи за специфичното тегло на тези газове по отношение на въздуха и логично са

обяснили защо след нахлуването им през тласкателя в машинното помещение те са се наслоили и задържали в ниските му части, а не са се издигнали нагоре. По същия последователен, логичен и убедителен начин са обяснили механизма на възникване на риска и последвалите увреждания за пострадалите. Заключение е пълно и ясно, обосновано е с научни изводи и математически изчисления, поради което и у въззивната инстанция не възниква съмнение в правилността на изложените от експертите изводи.

При така приетите от съдебните инстанции за категорично установени факти, безспорни и за страните, Бургаският окръжен съд е стигнал до правен извод, който се споделя и от въззивната инстанция – че М.З. не е извършил инкриминираните престъпления по чл.123, ал.1 и по чл.134, ал.3 вр. ал.1, т.1 от НК, състоящи се в това, че на 04.07.2012г., в гр. Поморие, като работодател и представител на „Химтех“ ЕООД, по непредпазливост причинил смъртта на Д. К., настъпила на следващия ден, и тежки телесни повреди на Ц. Ц., М. М. и Х.П. поради немарливо изпълнение на занятие, представляващо източник на повишена опасност – извършване на строително-монтажни работи в КПС-7, гр. Поморие, като не изпълнил задълженията си, вменени му в няколко нормативни акта.

Най-напред, за неизпълнени от подсъдимия са посочени норми от Закона за здравословни и безопасни условия на труд: чл.16, ал.1 „При осъществяване на дейността за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят е длъжен: т.1 - да оценява рисковете за безопасността и здравето на работещите, като обхване избора на работно оборудване, използването на химични вещества и препарати и организацията на работните места и т.7 - да не допуска до местата, където съществува сериозна или специфична опасност за здравето и живота, лица, които не са подходящо обучени, инструктирани и екипирани”.

Няма спор, че З. може да бъде субект на престъпленията, тъй като той е бил работодател на първите трима пострадали, а по отношение на П. е бил представляващ дружеството, натоварено да извърши ремонтните дейности, защото е бил едноличен собственик на капитала и управител на „Химтех“ ЕООД, което по сключен договор е извършвало СМР в КПС-7.

Несъмнено извършваната от пострадалите строително-монтажна и ремонтна дейност, за която Химтех ЕООД сключило договор като подизпълнител на „Аква инженеринг” ДЗЗД по сключения договор между последното и ВиК ЕАД, е правно регламентирана както по отношение на технологичните изисквания към извършваните дейности, така и по отношение на изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, регламентиращи в ЗЗБУТ, Наредба № 7/ 23.09.1999 г. за МИЗБУТМИРО, Наредба № РД-07-2/ 16.12.2009г. за УРППОИРСПОЗБУТ, Наредба № 9 от 23.09.2004 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при експлоатация и поддържане на водоснабдителни и канализационни системи,

както и разработените при възложителя „ВиК“ ЕАД и при изпълнителя „Химтех“ ЕООД оценки на риска и вътрешни правила за безопасни и здравословни условия на труд и действия при извънредни ситуации. Посочените норми определят строително-монтажната и ремонтна дейност за представляваща източник на повишена опасност по смисъла на т.9 от ППВС № 6/1969 г., тъй като и най-малкото незнание или немарливо изпълнение на тази дейност създава опасност за живота или за здравето на други лица.

Несъмнено са налице и изискваните от съставите на инкриминираните престъпления общественоопасни последици – смърт и тежки телесни повреди, които са в пряка причинна връзка с извършваната от пострадалите работа – пребиваване (с различно за всеки пострадал времетраене и разположение в пространството) в загазована среда и вдишване на вредни за здравето газове.

Въпреки наличието на тези елементи от обективната страна на престъпленията, въззивната инстанция споделя становището на окръжния съд, че инкриминираните разпоредби от ЗЗБУТ не са били нарушени от подсъдимия. Той е оценил рисковете и потенциалните опасности за здравето и живота на своите работници, съобразно работата, която е следвало да извършат и условията на работната среда, които са му били известни. Химтех ЕООД е имало Оценка на работното място и професионалния риск, изготвена от служба по трудова медицина Промед ООД-гр.Бургас. Работната площадка КПС-7 е била съвместно ползвана от изпълнителя Химтех ЕООД и възложителя ВиК ЕАД, но не е било извършено съвместно определяне на правилата за безопасност и координиране за спазването им по реда на чл.18 ЗЗБУТ, и то поради липса на съдействие от възложителя. Въпреки това, З. се снабдил с оценка на риска на работното място за тази помпена станция, където били посочени рискове от въздействие на вредни химични агенти - амоняк, азотни оксиди, метан, сероводород, въглероден оксид, киселини и основи, които при извършените измервания не превишавали граничните стойности, посочени в Приложение № 1 към чл.1 от Наредба № 13/30.12.2003 г. и били под откриваемия минимум.

Подсъдимият не е знаел за поставената заглушка, за премахването ѝ, нито за възможността в запушената тръба да се образуват токсични газове. Няма и задължение да го знае. Неоснователни са възраженията на прокурора, че той е бил уведомен за заглушаването, което становище извежда от ежедневните разговори със св. М. и отношенията между пострадалите и техния работодател. Разговорите и личните отношения са несъмнени, но от тях не може да се направи категоричен извод, че на подсъдимия е било известно посоченото обстоятелство за запушване на тръбата, тъй като изрично в показанията на свидетелите М., Ц. и П., съвпадащи с обясненията на подсъдимия, е отречено на З. да е казано за поставянето и премахването на запушващия тласкателя фланец. При липса на други преки или косвени доказателства, само поради отношенията на пострадалите и подсъдимия и принципната му информираност за хода на строително-ремонтните дейности

(от компетентност на неговите работници), не може да се приеме инкриминираното знание.

Пострадалите не са били допуснати в работната среда на помпената станция, без да са били обучени, инструктирани и екипирани. Всеки от работещите на обекта на 04.07.2012г. работници на „Химтех“ е бил снабден и е ползвал работно облекло, работни обувки с твърди бомбета, каска, предпазни очила и предпазни ръкавици за шлосерите, аспираторна маска с активен въглен и заваръчна предпазна маска за заварчиците. На 03.05.2012г. им е бил проведен първоначален инструктаж от свид. М., при който не бил съобщен риск от въздействие на химични агенти при работа в станцията. Освен това пострадалите са били ежедневно инструктирани от подсъдимия до заминаването му в чужбина на 27.06.2012г., а след тази дата до инцидента – от свид. Ц., отговорник по безопасност и здраве при работа. Окръжният съд подробно е мотивирал становището си в насока провеждани ежедневни инструктажи, въпреки установеното удебеляване на числа 4 и 7 на л.25 от инструктажната книга на „Химтех“ ЕООД, което прокурорът намира за поправка дискредитираща този извод.

Въззивната инстанция също приема, че инструктажи за безопасност и здраве са били извършвани ежедневно, тъй като данните в инструктажната книга кореспондират с показанията на свидетелите Ц., М., Ч. и подсъдимия.

На гърба на поправения лист са записани инструктажи, попълнени преди инкриминираната дата, през м. юни 2012г., а на предния л.24 – инструктажи от 04.01.-03.04.2012г. На страниците няма разкъсвания, поправки, зачертвания или други индиции за коригирано в последствие съдържание. Съдът е обсъдил и следващия лист 26, на който е описан проведен на 11.04.2012г. извънреден инструктаж по повод трудова злополука, а на гърба на листа инструктажите за следващото тримесечие, отново без белези за коригирано по-късно съдържание. Съвпадението в информацията от писменото доказателство и гласните доказателства води и въззивната инстанция до извод за провеждани инструктажи за безопасност и здраве на пострадалите, поради което възражението на прокурора в обратен смисъл съдът приема за неоснователно.

Обосновано и правилно окръжният съд е отхвърлил и обвинителното твърдение, че проведеното на св. Ц. обучение по безопасни и здравословни условия на труд не било доказано, заради сгрешената първа буква на собственото му име в удостоверението за това обучение. Допуснатата техническа грешка не влияе на преценката кое лице действително се има предвид в удостоверението, както и в заповедта на подсъдимия, с която е наредено провеждането на обучението.

Въззивната инстанция споделя становището на окръжния съд, че следва да се отхвърли и обвинението за неизпълнени от подсъдимия задължения, вменени му с инкриминираните разпоредби от Наредба № 7/23.09.1999 г. за

минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване: чл. 98, ал.1 - „В зависимост от вида и степента на вредност на веществата се осъществява непрекъснат или периодичен контрол за съдържанието им във въздуха на работните места”; ал.2 - „В процеси, при които се осъществява непрекъснат контрол, се осигурява сигнализация за наличие на концентрации, по-високи от допустимите”; чл.103 - „При вероятност от създаване на опасни концентрации на токсични газове в работната среда се осигуряват автоматични газоанализаторни и газосигнализаторни системи, свързани с аварийна вентилация и сигнализация”; чл.124 - „Производствените и спомагателните помещения и затворените работни места се проветряват с естествена или механична вентилация, осигуряваща необходимия въздухообмен в съответствие с характера и интензивността на работа, физиологичните потребности на работещите и установените норми за скорост на въздуха, температура и относителна влажност”; чл.125, ал. 1- „В работните помещения, в които има отделяне на прах, токсични и други вредни вещества, се осигурява принудителна вентилация; ал.2 - При източника на отделяне на вредни вещества се устройва местна (локална) вентилация”.

Както правилно е приел съдът, по делото не са събрани доказателства, включително и експертни изводи, че при дейностите, които е трябвало да бъдат извършвани за подмяна на помпените агрегати, са били отделяни вредни вещества или газове, които по вид или количество са изисквали осъществяване на непрекъснат или периодичен контрол за съдържанието им във въздуха. Това важи и за заваряването, и за рязането с ъглошлайф, при които несъмнено са били отделяни такива вещества, но по-леки от въздуха и отлитащи нагоре, извън помещението. Самите операции не са били извършвани непрекъснато, а за сравнително кратко време, според нуждата от неподвижни свързвания или разделяне на елементи. Заваряването е било много над пода на подземната част – на около 4 метра, а отделяните при него вещества не са сред тези, за които се изисква непрекъснат контрол и осигуряване на сигнализация за концентрации по-високи от допустимите.

Окръжният съд правилно е посочил, че по силата на действащите към събитието чл.387 и чл.388 от Норми за проектиране на канализационни системи, в помпените станции и машинните зали за припомпване на битови и подобни на тях отпадъчни води и утайки, засмукването на въздух е следвало да се извършва в ниската зона, а в станции, в които е възможно отделянето на отровни изпарения и газове, се предвиждало допълнително аварийна смукателна вентилация с осемкратен обмен на въздуха в час, при автоматично задействане от газанализатори, с включване на звуков и светлинен сигнал. Задължението за изграждане на допълнителна аварийна смукателна вентилация с автоматично действащи газанализатори обаче не следва да се вменява на подсъдимия, а на собственика и експлоататор на помпената станция - „ВиК“ ЕООД, който извод следва от съдържанието на нормата, предписваща това да бъде изпълнено при проектиране на нови, или

подлежащи на реконструкция, модернизация и разширение канализации, включително съоръжения и пречиствателни станции за отпадъчни води от населени места. Правилно съдът е приел, че инкриминираното задължение не може да бъде прехвърлено върху външен изпълнител на конкретни строително-монтажни работи по силата на договор, както счита протестиращият прокурор.

Категорично е установено от събраните доказателства, че в КПС-7 е имало проветряване с естествена и механична вентилация. Това проветряване е било достатъчно да осигури обмен на въздуха при нормалната работа на станцията. Заглушаването на изпразнен и дрениран тръбопровод от страната на помпените съоръжения, е било практика във „ВиК“ ЕАД при оглед или ремонт на тези съоръжения, видно от оценка на риска, плана за действие в извънредни ситуации и Инstrukция № 4 за безопасност и здраве при работа на помпиер/оператор/. Заглушката е била препоръчана и осигурена от представителя на възложителя и отговорник на помпената станция М., в изпълнение на задължението на възложителя по т.VI.5. от Договор № ЗОП-52/27.04.2012 г. - да оказва необходимото техническо съдействие за изпълнение на работите. Според т.IX.2. от същия договор, указанията на възложителя са задължителни за изпълнителя, освен ако са в нарушение на строителните правила и нормативи или водят до съществено отклонение от възложените работи. Такива нарушения или отклонения от правила и нормативи не са установени. Монтирането и премахването на заглушката са задължение на помпиера, или друг служител на „ВиК“ ЕАД, според посочените актове на „ВиК“ ЕАД, при изпълнението на които не се отделят вредни за здравето вещества. Такива действия не са предвидени в договорите с „Аква инженеринг“ ДЗЗД и „Химтех“ ЕООД, съответно не е посочен начин на изпълнение, не е изследвана техника на безопасност и риск при изпълнението. Предвид изложеното, полученото залпово обгазяване с тежки и отровни газове, образувани в тласкателя заради продължително заглушаване от страната на помпеното помещение, не може да се вмени във вина на подсъдимия, въпреки фактическото поставяне и премахване на тапата от неговия служител М. (след обсъждане и осигуряване на същата от св. М.). В оценката на риска, в плана за действие в извънредни ситуации и в инструкцията за безопасност на помпиерите не е предвидено заглушаване на тръбопровод за продължително време, не е посочено възникване на риск от химични агенти поради дългото заглушаване, няма предвидени правила за безопасност в такива случаи. Самите служители на възложителя „ВиК“ М., С.иП. не са подозирали възможността от залпово загазоване и неговите последици при конкретните условия, поради което вероятно не са опитали да осъществят естествена вентилация на тласкателя чрез ежедневно поставяне на заглушката при започване на работа и премахване след приключване на работа. Няма разумна причина съдържанието на договора, подписан от Химтех, да се тълкува както претендира прокурора. Подсъдимият е бил длъжен да осигури безопасни условия на труд относно работата, която следва

да извършат неговите работници, но не и условията, на които е следвало да отговаря конструктивно помпената станция при нейното построяване или последващи ремонти, както и да парира рискове, за които не е уведомяван, не е могъл и не е бил длъжен да знае или предполага.

Правилно окръжният съд е оправдал М.З. и по обвинението за нарушения на чл.15, ал.1 от Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд - „Ежедневен инструктаж се провежда на работещи, пряко заети в дейности с висок производствен риск, включително: ... при строителни и монтажни работи”.

Двете съдебни инстанции приемат въз основа на анализа на посочените по-напред гласни и писмени доказателства, че такъв инструктаж е бил провеждан на свидетелите М., Ц., Ч. и пострадалия К. от подс. З., а от 28.06.2012г. до датата на инцидента от свид. Ц.. Въпреки това, работниците не са били инструктирани нито при първоначалния, нито в последващите инструктажи за рискове, свързани с наличие на токсични газове в помпената станция, с образуване на такива при запушване на тласкател и навлизането им в работното помещение след премахване на запушването.

За да бъде призната вина, повдигнатото обвинение трябва да бъде доказано по несъмнен начин, а присъдата не може да почива на предположения. След като от съдържанието на инструктажната книга на „ВиК“ ЕАД Район Поморие не става ясно какво е обхващал първоначалния инструктаж на работното място за работниците на външния изпълнител и при липса на съвместно споразумение по чл.18 ЗЗБУТ между възложителя „ВиК“ ЕАД и външните изпълнители от консорциума, няма как да се установи дали и в каква степен са били изпълнени предписанията на т. Х.-2 от Плана за действие в извънредни ситуации на „ВиК“ ЕАД за съставяне на двустранен протокол и споразумение за съвместни мероприятия за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд от възложителя и изпълнителя. По делото липсват предвидените в плана писмени документи – двустранен протокол, съвместно споразумение за отговорностите по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд между различните работодатели, писмени доказателства за проведено обучение и издържан изпит от работниците на външния изпълнител съобразно споразумението, които да са регистрирани в дневника за продведени инструктажи с подписи на двете страни.

Въпреки, че подс. З. по собствена инициатива се снабдил с оценката на риска в КПС-7, от съдържанието на документа и той, и свид. А. не са открили основание да предполагат реална опасност от вредни химически вещества и токсични газове при работата на станцията, поради което и не са намерили за нужно да се осигури локална принудителна вентилация с газанализатори, със

светлинен и звуков сигнал. Няма данни на подсъдимия да са били предоставени за запознаване и да са били известни вътрешноведомствените актове на възложителя - Програма за намаляване и ограничаване на професионалните рискове, План за действие при възникване на извънредни ситуации (бедствия, аварии, катастрофи) в район Поморие и Инструкция № 4 за безопасност и здраве при работа на помпиер/оператор/ и други длъжности, съвместяващи длъжности помпиер/оператор/ на помпена станция за отпадни води, в които са посочени възможности за образуване на токсични газове в различни части на помпените станции, предвидена е нарочна процедура за проверка за наличие на такива газове във въздуха на работното място, преди да е започнал ремонтът и са дадени конкретни предписания кои служители, по какъв начин и с какви средства следва да отстранят до безопасни за работа концентрации установено с техническо средство загазоване.

Изложената аргументация обосновава правните изводи на двете съдебни инстанции, че подсъдимият З. не е имал поведение, което да бъде признато за неизпълнение на задължения, описани в посочените в обвинителния акт разпоредби от ЗЗБУТ, Наредба № 7/ 23.09.1999 г. за МИЗБУТРМИРО и Наредба № РД-07-2/ 16.12.2009г. за УРППОИРСПОЗБУТ, довело до настъпването на съставомерните последици. Не се доказва по изискуемия несъмнен начин причинна връзка между неговите действия, или бездействие, и настъпилата трудова злополука. Установеното му поведение не може да се квалифицира като немарливо изпълнение на неговите задължения или проявено незнание и немарливост при ръководене и контролиране на извършената от пострадалите работа.

Подсъдимият З. не е могъл, нито е бил длъжен да предвиди настъпването на трудовата злополука и последиците от нея, предвид установения механизъм на възникването ѝ, образуването на токсичните газове, начина на постъпването им в работното помещение, начина по който самите пострадали са се озовали там във фаталния момент. Не е имал нито нормативни задължения да знае или предполага развиването на процесите в запущената тръба, възможното им пренасяне на работната площадка и влияние върху човешкото здраве, нито професионален, практически и житейски опит в тази материя. Правилно окръжният съд е признал З. за невинен и го е оправдал по предявените обвинения, поради което атакуваната присъда следва да бъде потвърдена.

В подадената въззивна жалба на повереника на частните обвинители – адв. Ц. не са посочени конкретни съображения за изтъкнатата неправилност и незаконосъобразност на присъдата, не е осъществено и декларираното подаване на допълнителни писмени изложения след запознаване с мотивите, поради което въззивната инстанция няма възможност да отговори на направените бланкетни оплаквания.

Правилно, на двойно основание, е бил отхвърлен предявения иск от гражданския ищец и частен обвинител Г.К.. От една страна, не е изпълнен

фактическия състав на непозволеното увреждане по чл.45 от ЗЗД, тъй като не е налице противоправно виновно поведение от страна на подсъдимия, което да е в причинна връзка с настъпилата вреда. От друга страна, предявеният иск е погасен по давност, тъй като е подаден повече от пет години след настъпване смъртта на пострадалия К. на 05.07.2012г. Искът е подаден за пръв път в започналото съдебно производство на 31.01.2018г., като давностния срок не е бил спиран или прекъсван. Възражение за изтекла погасителна давност е било направено от защитника на подсъдимия.

Правилно съдът се е произнесъл да бъдат върнати писмените и веществени доказателства на дружеството „Химтех“, а направените деловодни разноски да останат за сметка на държавата, на основание чл.190, ал.1 от НПК.

По гореизложените съображения, въззивната инстанция намира атакуваната присъда за обоснована, законосъобразна и правилна във всичките ѝ части, а въззивните протест и жалба с претенции за отмяна на съдебния акт за неоснователни, поради което и на основание чл.338 вр. чл.334, т.6 от НПК, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда № 204/06.08.2020г. и допълнителна присъда №219/21.08.2020г., постановени по НОХД № 87/2018г. по описа на Бургаския окръжен съд.

Решението подлежи на касационно обжалване и протестиране пред Върховния касационен съд на Република България в петнадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____